

Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
Fen-Edebiyat Fakültesi,
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü,
Bilecik/TÜRKİYE
mehmet.ozdemir@bilecik.edu.tr

ORCID ID: 0000-0003-0544-9280

BAHTÎ'NİN ŞİİRLERİNE AHMED BİN SEYFULLAH'IN TAHMÎS VE NAZİRELERİ

TAHMÎS AND NAZİRES TO THE POEMS OF
BAHTÎ BY AHMAD BIN SEYFULLAH

DOI Number: 10.28981/hikmet.494850

ÖZ

Bahtî mahlasıyla şiirler yazan Sultan I. Ahmed, kendinden önceki bazı Osmanlı padişahları gibi divan tertip eden padişahlardan biridir. Bahtî'nin bazı şiirlerine devrindeki şâirler tarafından nazîreler yazıldığı bilinmektedir. Bu nazîreler mecmularda ya da onun şiirlerini tanzîr eden şâirlerin divanlarında yer almaktadır. Bahtî şiirlerine yazılan nazîrelerin bir kısmını neşri yapılan mecmua ve divanlarda görmek mümkündür.

Bu çalışmanın konusu, Bahtî'nin seçilmiş bazı şiirlerine Ahmed bin Seyfullah tarafından yazılan ancak henüz neşri yapılmayan tahmîs ve nazîrelerdir. Bahtî'nin şiirlerine çeşitli nazım şekilleriyle yazılmış 42 şiir bu çalışmada neşredilmiştir. Çalışmanın girişi, Bahtî'nin kısaca hayatı, nazîre kavramı, Bahtî'nin şiirlerine yazılan nazîreler ile tahmîs ve nazîrelerin yer aldığı mecmua hakkındaki bilgilerden oluşmaktadır. Metin bölümünde ise Ahmed bin Seyfullah'ın tahmîs ve nazîrelerinin toplandığı mecmuanın transkripsiyonlu metni yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bahtî, Ahmed bin Seyfullah, nazîre, tahmîs.

ABSTRACT

Sultan Ahmed I. who wrote poems by using Bahtî as a pseudonym was one of the Ottoman Sultans who had consisted Divan just like some other previous Ottoman Sultans. It is known that some of poets who lived at the same time with Bahtî, wrote Nazîres to some of his poems. These Nazîres appear in majmuas and Divans of some poets who wrote in very similar way. It is likely possible to see that some part of Nazîres that were written to Bahtî, in the majmuas published and Divans.

Subject of this study is the tahmîs and nazîres who had written by Ahmed bin Seyfullah to Bahtî which are still not published. 42 poems, that were written in various forms to poetical writing of Bahtî's poems, were indicated in this study. Introduction of this study contains Bahtî's life briefly, the term of nazîre, nazîres that were written to Bahtî's poems and majmua that comprises tahmîs and nazîres. In addition, the majmua which covers tahmîs and nazîres belonging to Ahmed Bin Seyfullah takes place in the text section with the transcribed text.

Keywords: Bahtî, Ahmed bin Seyfullah, nazîres, tahmîs.

GİRİŞ

Bahtî (Sultan I. Ahmed)

Sultan I. Ahmed, babası Sultan III. Mehmed (öl. 1603)'in Saruhan valiliği yaptığı sırada 1590 yılında Manisa'da doğmuştur (Solakzâde: s. 443). Doğumuna “hâkân-ı Rûm” terkibiyle tarih düşürülen Sultan I. Ahmed henüz 14 yaşında iken babası III. Mehmed'in vefatı sonucu Osmanlı Devleti'nin 14. padişahı olarak 1603'te tahta geçmiştir. Şiirlerinde kullandığı Bahtî mahlası cülûsuna “Oldı târîh-i cülûsı Bahtî” ibaresiyle düşürülen 1012 (1603) tarihinin ebced hesabıyla karşılığıdır. (Ayvansarâyî, 1978: s. 4). Tahta çıkışından önce, adet olduğu üzere Eyüp Sultan Türbesi'ne gidip Şeyhülislam Mustafa Efendi'nin elinden kılıç kuşanmıştır (Solakzâde, 1989: s. 443). Sultan I. Ahmed tahta çıktıktan sonra aslen Rum kızı olan Mâhpeyker ile evlenip ona “önde giden” anlamına gelen “Kösem” lakabını vermiştir (Koçu, 1981: s.78).

I. Ahmed, genç yaşta tahta çıktığında Osmanlı Devleti, İran ve Avusturya ile savaş halindeydi. İran'la yapılan savaştan bir sonuç elde edilemezken Avusturya ile Zitvatorok Antlaşması imzalanarak savaş sona erdirildi. Zitvatorok anlaşması ile Osmanlı prestij kaybına uğramıştır. Bununla birlikte Sultan I. Ahmed dönemi, uzun süren savaşların son bulduğu bir istikrar dönemi olmuştur. Anadolu'da görülen bir isyan hareketi olan Celâlî isyanları da bu dönemde Kuyucu Murad Paşa (öl. 1611)'nin sert tedbiriyle bastırılarak bir sükûnet dönemi tesis edilmiştir (Kayaalp 1999: 29-35).

Sultan I. Ahmed, saltanatın intikali konusunda önemli bir değişiklik yapmıştır. Onun döneminde “ekberiyet” ve “erşediyet” esasları olarak ifade edilen hânedanın en büyük ferdinin tahta geçmesi usulü benimsenmiş, öteki şehzadeler sarayın özel bir yerinde kafes arkasında tutulmaya başlanmıştır. Osmanlı tarihinde, mimarî özellikleri bakımından önemli bir yeri olan ve en büyük yapılar arasında sayılan Sultan Ahmed Camii, I. Ahmed tarafından inşa ettirilmiş, temel atılırken kendisi de bizzat çalışmıştır. I. Ahmed, yıkılmaya yüz tutan Kâbe duvarlarını İstanbul'dan ustalar göndererek tamir ettirmiş, Kâbe'nin kapısı üzerindeki kitâbe ile altınoluğu yenilemiş, halis altın ve gümüşten on altı kuşak yaptırıp Mekke'ye yollamıştır. Sultan I. Ahmed dindar ve hayırsever bir padişah olduğu için halkın güvenini kazanmıştı. Sert tabiatlı idi; ihanet edenleri affetmez ve bazen devlet hizmeti görenlere dahi acımasız davranırdı. Ava ve cirit oyununa meraklı olduğu, ara sıra Edirne ve Bursa'da ava çıktığı bilinmektedir. (İlgürel, 1989: s. 32-33)

Celvetî tarikatı şeyhi Aziz Mahmud Hüdayî (öl. 1628)'ye “pederim” diyecek kadar derinden bağlılığı vardı (Koçu, 1981: s. 181). Aziz Mahmud Hüdayî, Sultan Ahmed Camiinin açılışında ilk hutbeyi okumuş ve her ayın ilk pazartesi de vaaz etmeyi kabul etmiştir (Yılmaz, 1991: s.339).

Osmanlı saltanatının 14. padişahı olarak 14 yaşında tahta çıkan Sultan I. Ahmed'in saltanatı da 14 yıl sürmüştür:

Hükûmet etdi on dört yıla dört ay eyledi rihlet
Cülûs ettirdiler anın yerine Mustafa Hân'ı (Ayvansarâyî, 1985: s.7)

Henüz 28 yaşında iken yakalandığı bir hastalık sebebiyle 1026 (1617) tarihinde vefat eden Sultan I. Ahmed, kendi adıyla yaşayan Sultan Ahmed Camii haziresinde medfundur. Vefatına “mübeşşerü'l-cennet” ibaresi ile tarih düşürülmüştür (Ayvansarâyî, 1978: s. 4).

Sultan I. Ahmed, Fatih Sultan Mehmed (1432-1481)'in başlattığı divan tertip etme geleneğini devam ettiren hükümdar şâirlerdendir. Bahtî mahlası ile yazdığı şiirlerinden oluşan Dîvânçe'sinin tek yazma nüshası Millet Kütüphanesi, Ali Emîrî, Manzum, numara 53'te yer almaktadır. Dîvânçe'de 5 münâcât, 3 naat, 4 ramazâniyye, Ebû Eyyûb el-Ensârî (öl. 674) ve Mevlânâ (öl. 1273) hakkında birer medhiye, 3. Mehmed hakkında bir mersiye, 28 gazel, 1 terci-bend, bir tahmîs, 36 murabba, 3 şarkı, 4 kıt'a ve 4 müfred yer almaktadır. Şiirleri devrin güçlü şâirleri Nâdirî, Hâletî, Nefî, Nevizâde Atâyî ve Şeyhülislâm Yahyâ gibi isimlerin şiirlerinin edebî değeriyle mukayese edilemeyecek seviyede olsa da şiirlerine bazı şâirlerin nazîre yazdıkları ve birkaç şiirinin de bestelendiği bilinmektedir (Kayaalp, 1999: s. 89-95)

Ahmed bin Seyfullah

Bahtî'nin seçilmiş bazı şiirlerini tahmîs ve tanzîr eden Ahmed bin Seyfullah hakkında bu şiirlerin yer aldığı mecmuada yazılı olan adı dışında başka bir bilgiye sahip değiliz. Sadettin Nüzhet Ergun, şiirlerinde Bahtî mahlasını kullanan Sultan I. Ahmed'in birçok şiirini, Ahmed İbni Seyfeddin'in tahmîs ederek bir mecmua vücuda getirdiğini ve bu mecmuanın da Topkapı Sarayı Müzesi Bağdat Kitaplığı 401'de kayıtlı olduğunu ifade etmektedir (Ergun, 1936: 289). Yaptığımız bu çalışma, Ergun'un verdiği bilgilerin büyük oranda doğru olmakla birlikte tashihe muhtaç olduğunu ortaya koymaktadır. Mecmuadaki kayda göre Bahtî'nin şiirlerini tahmîs eden kişinin adı Ergun'un ifade ettiği gibi Ahmed İbni Seyfeddin değil, Ahmed bin Seyfullah'tır. Zira Ahmed bin Seyfullah, Bahtî'nin şiirlerine tahmîs ya da nazîre olarak yazdığı 42 şiirin 41'nin başlığında kendi adını da "Tahmîs-i ... Ahmed bin Seyfullah", "Nazîre-i ... Ahmed bin Seyfullah" şeklinde yazmıştır. Ayrıca Ahmed bin Seyfullah, -yine Ergun tarafından ifade edildiği gibi- Bahtî'nin şiirlerini sadece tahmîs etmekle kalmamış bu şiirlere nazîreler de yazmıştır.

Ahmed bin Seyfullah, şiirlerinde mahlas kullanmamış ancak şiir başlıklarında adının önüne bazı sıfatları eklemiştir. Bu sıfatlar: "Dâî", "abd", "dâiyü'l-fakîr", "abdü'l-fakîr" sıfatlarıdır. Ahmed bin Seyfullah, Bahtî'nin şiirlerine yazdığı tahmîs ve nazîreleri güzel bir hat ve özenli bir tezhipte hükümdarın takdirine arz etmiştir. Bu durum şâirin bu sıfatları kullanmasının bir zaruret hali olduğu gerçeğini hatırlatırken aynı zamanda dikkate değer bir özgüveni olduğunu da düşündürmektedir.

Nazîre Kavramı ve Bahtî'nin Şiirlerine Nazîreler

Nazîre, "bir şâirin manzum bir eserine başka bir şâir tarafından aynı vezin ve kafiyede yazılan şiir" diye tanımlanır. Nazîre yazmak yerine tanzîr etme nazîre deme, cevap deme, cevap verme tabirleri de kullanılmıştır. Mesneviler gibi müstakil eserlere de yazılmış olmakla birlikte nazîrenin en yaygın kullanıldığı nazım şekli gazeldir. Gazelden sonra en çok mesnevi nazım şekline nazîre yazıldığı bilinmektedir. Gazel ve mesneviler kadar olmasa da kasîde ve musammat nazım şekilleri tanzîr edilmiştir. Nadiren de olsa divan ve sözlük gibi eserlerin tümüyle tanzîr edildiği nazîre örnekleri vardır. Nazîre mecmualarında bir nazım şeklinin farklı bir nazım şekli ile tanzîr edildiği görülmektedir. Mecmualarda, bir gazelin murabba nazım şekliyle, kasidenin gazel nazım şekliyle, gazelin kaside nazım şekliyle tanzîr edildiği numuneleri görmek mümkündür (Köksal, 2006: s. 456; 2003: s. 216-218).

Daha önce yazılmış bir gazelin beyitlerine yeni mısralar ilave ederek yazılan terbî, taştîr, tahmîs, tesdîs, tesbî, tesmîn, tetsî ve ta'şîr ise nazîrenin uzantısı kabul edilen nazım şekilleridir. Gazelden elde edilen bu nazım şekilleri beğenilen bir gazelin her beytine ilave edilen mısraların sayılarına göre çeşitli adlar alır ve bir nevi nazîre sayılırlar (İpekten, 2001: s. 87-112). Nazîreye cevap da denmektedir. Nazîre yazan şâir, üstat saydığı şâirin eserinin konusunu almayıp veznini, biçimini ve esasını alarak tanzîr ettiği şiirin benzerini meydana getirmekle üstat kabul ettiği şâirin eserine cevap vermiş olur (Levend, 1999: s. 70-71). Nazîre yazan şâir beğendiği şiiri tanzîr eder. Böylelikle orijinal şiirin biçimi ile konusu nazîre şiirde yeniden ele alınmış olur (Pala, 1995: s. 424) Bir şâiri nazîre yazmaya sevk eden şey, aynı sahada şiir söyleyen diğer şâirlerden daha üstün bir manzume ortaya koyma iddiası veya düşüncesidir.

Nazîre yazma geleneği, nazîrelerin toplandığı nazîre mecmualarının oluşmasına sebep olmuştur. Ömer bin Mezîd tarafından 1437'de derlenen *Mecmû'atün-nezâ'ir*, Eğridirli Hacı Kemal tarafından 1512'de hazırlanan *Câmiu'n-nezâ'ir*, Edirneli Nazmî tarafından 1559'da derlenen *Mecmau'n-nezâ'ir*, *Pervâne Bey Nazîre Mecmû'ası* olarak da bilinen ve Pervâne bin Abdullah tarafından 1560'ta elifbâ sırası gözetilerek derlenen *Mecmû'atü'n-nezâ'ir* ve Hisâlî tarafından derlenen *Metâli'ü'n-nezâ'ir* nazîre mecmualarının en önemli örnekleridir (Köksal, 2006: s. 457).

Klasik Türk şiirinde nazîre yazma geleneğinin yaygın olmasının temelinde, divan şiirinin konu bakımından fazla değişiklik göstermeyen nitelikleri yatmaktadır. Şiire konu bakımından yenilikler getiremeyen şâirler aynı konuyu daha güzel işleyebilmenin yollarını aramışlar ve böylece da başarılı nazîre şiirler ortaya koymuşlardır (İsen, 1997, s.326).

Nazîre, şiir eğitiminde de bir yöntem olarak talim ve taklit yoluyla kullanılmış, nazîre yazarak eski şâirleri taklit eden şâir adayları doğru ve hatasız şiir söylemeyi öğrenmiştir. Nazîrenin okuma, araştırma, inceleme, ezberleme, meşk ederek belli bir yetkinliğe erişen şâirin bu becerisini koruma ve geliştirme, örnek alınan ant şiiri aşmaya yönelik iddialı çalışmalar gerçekleştirme gibi işlevleri vardır (Kurnaz, 2007: s.28-45). Nazîre sadece taklit değil, bir şiir kültürü ve eğitim faaliyeti, edebî kişiliğin ispatı ve sanatta daha güzeli elde etme çabasıdır (Tolasa, 2002: s. 266). Nazîre aynı zamanda divan şiirinin ortak malzemesi olan mazmun, motif ve imajların farklı duygu ve düşünce ortamları, farklı söyleyiş ve anlatım şekilleriyle “yeniden düzenleme” faaliyetidir (Dilçin, 2011: s. 210).

Bir manzumeyi tanzîr eden şâiri bu faaliyete sevkeden bir sebebin olması muhtemeldir. Köksal'a göre şâirleri nazîre yazmaya iten saikler şunlardır:

1. Zemin şiiri geçme arzusu
2. Meydan okumalara cevap verme ihtiyacı
3. Üstad şâirleri izlemek
4. Bir dostluk nişanesi olarak nazîreleşmek
5. Genç şâirleri teşvik için nazîre yazmak
6. Nazîrenin sağladığı imkân: (Köksal, 2006: s. 97-106).

Bu yazının konusunu teşkil eden tanzîr ve tahmîslerin bu saiklerden hangisi ya da hangilerinin ağırlığı ile yazıldığını kesin olarak bilememekle birlikte Ahmed bin Seyfullah'ın, hükümdar şâir Bahtî'nin şiirlerini tahmîs ve tanzîr etmesini padişahın takdirini kazanma arzusu ya da bir beklentiye istinaden harcanmış bir çaba olarak değerlendirebiliriz. Ayrıca, şâirin mahlas kullanmaması, burada neşredilen

tanzîr ve tahmîsler dışında şiirlerine rastlanılmaması, onun bu şiirleri belli bir maksada münhasıran yazmış olabileceği fikrini güçlendirmektedir.

Bahtî'nin şiirlerine Ahmed bin Seyfullah'ın yanında Vehhâbî, Sıdkî, Veysî, Şeyhî, Tâlibî, Edâyî, Hükmi gibi şâirler tarafından yazılan tahmîsler bazı mecmualarda rastlamak mümkündür (Ergun, 1936: s. 289). Bu şâirler yanında Bahtî'nin şiirlerine musahiplerinden Hâfız'ın 8, Huşûî'nin 4, Bülbülî ve Me'âlî'nin de 1'er nazîre yazdıkları bilinmektedir. Nûh bin Mustafa Konevî (öl. 1660) tarafından derlenen bir şiir mecmuasında adı geçen bu şâirlerin Bahtî şiirlerine yazdıkları nazîreleri görmek mümkündür (Özdemir, 2017: s. 19). Adı geçen şâirlerden Hâfız, Bahtî'nin şiirlerini en çok tanzîr eden şâir olarak bilinmektedir. Hâfız, Bahtî'nin 18 şiirini tanzîr etmiştir (Uysal, 2010: s. 15).

Şâir Hâfız'ın, Sultan I. Ahmed'in musahiplerinden olması ya da şiirlerinin tanzîr edilmesi yönünde padişahın ondan bir talepte bulunmuş olma ihtimalinin bunda etkili olduğu düşünülebilir. Zira Bahtî, bir gazelinde şâir Hâfız'ın kendi şiirine nazîre yazmasını isteğini şu beyitle dile getirmiştir:

Bahtiyâ bu nazmuña Hâfız nazîre söylesün
Fâris ise arsa-i nazm içre devşürsün 'inân

Şâir Hâfız ise Bahtî'nin bu teklifine “padişahın şiirine nazîre söyleyemem, ancak başkalarıyla şiirde imtihan edilmeye hazırım” diyerek cevap vermiştir:

Pâdişâhuñ şi'rine Hâfız nazîre diyemem
Gayrılarla oluram nazm içre lâkin imtihân (Özdemir, 2017: s. 65)

Bahtî Dîvânı'nı neşre hazırlayan İsa Kayaalp burada zikredilen Hâfız'ı İranlı meşhur şâir Hâfız-ı Şîrâzî (öl. 1390) olarak düşünüp Bahtî'nin onun etkisinde kaldığını ileri sürmektedir (Kayaalp, 1999: 83). Bu görüş kanaatimizce isabetli bir görüş sayılmaz. Bahtî'nin gazelinde nazîre yazmasını teklif ettiği kişi şiirlerinde Hâfız mahlasını kullanan Müezzinzâde Hâfız Ahmed Paşa (öl. 1632)'dir. 1564 yılında doğan Ahmed Paşa Filibeli bir müezzinin oğludur. Enderun'da yetişen ve daha sonra has odaya alınan Hâfız Ahmed Paşa şâir tabiatı ile padişahın musahipleri arasına girmiş ve kaptanıderya, vali, beylerbeyliği görevlerinde bulunmuştur. Hâfız mahlasıyla yazdığı şiirlerinden oluşan divanın tek nüshası Millet Kütüphanesi Ali Emirî Efendi Manzum 799'de kayıtlı olup divanı üzerine iki yüksek lisans tezi yapılmıştır. (Uysal, 2010; Tosun, 2011).

Bahtî'nin Şiirlerine Nazîrelerin Yer Aldığı Mecmua

Bahtî'nin şiirlerine Ahmed bin Seyfullah tarafından yazılan tahmîs ve nazîreleri ihtiva eden mecmua Topkapı Sarayı Müzesi Bağdat Kitaplığı 401'de kayıtlıdır. Kahverengi deri cilt kaplı, şemseli mecmuanın 1b-20b yaprakları arasında her yaprakta sekiz satırın yer aldığı *Kasîde-i Bürde*'nin Arapça metni vardır. 21a-32a yaprakları arasında ise her yaprakta on dokuz satır olmak üzere Feridüddin Attar (öl. 1221)'in *Esrâr-nâme* adlı eserinin tercümesi yer almaktadır.

Bahtî'nin şiirlerine nazîre ve tahmîslerden oluşan bölüm mecmuanın 33a-90b yaprakları arasında yer almaktadır. Boş yapraklardan sonra 92b-106a yaprakları arasında Ahmed bin Seyfullah'ın Sultan I. Ahmed'e dua ve methiyelerinden oluşan manzum ve mensur metinler yer almaktadır.¹

¹ Bu metinler ayrı bir çalışmanın konusu olarak neşredilecektir.

Mecmuanın 33a numaralı yaprağında padişahın münacat ve bazı beyitlerine tahmîs ve nazîrelerinin yer aldığı kaydı yer almaktadır. Ayrıca, Sultan I. Ahmed'in nazar-ı dikkatlerine sunulduğu ve kusurlarından dolayı mazur görülme beklentisi ifade edilmektedir. Mecmuanın 33b-90b yaprakları arasında yer alan ve Bahtî'nin şiirlerine nazîrelerden oluşan metin nesih hatla harekeli olarak yazılmıştır. Her bir yaprakta 10 satır yazılmış ve her satırın başı ile sonu farklı çizimlerle müzehhep hale getirilmiştir.

Bahtî'nin, tanzîr ve tahmîs edilen zemin şiirlerinin başlıkları için müzeyyen serlevha tasarlanmış, ancak her zemin şiirin başlığı yazılmamıştır. Siyah, kırmızı, sarı, mavi, yeşil mürekkepler kullanılarak yazılan metnin satır başları ve sonları da farklı renkler kullanarak tezhip edilmiştir. Mecmuanın bu bölümünün özenilerek yazıldığı, hattat ve müzehhibin bu bölümün hazırlanmasında titizlikle çalıştığı görülmektedir.

Ahmed bin Seyfullah'ın tahmîs ya da tanzîr ettiği Bahtî şiirlerinin seçiminde hangi kriterin gözetildiğini bilemiyoruz. Ancak tahmîs ve tanzîr edilen şiirlerin Bahtî'nin en çok beğenilen şiirlerinden seçildiğini ifade edebiliriz. Tahmîs ve tanzîr edilen şiirlerin 17 tanesi gazel, 2'si ise murabba nazım şekliyle yazılmıştır. Toplam 19 adet olan bu şiirlerin matla beyitleri ile her bir şiire yazılan tahmîs ya da nazîrenin nazım şekilleri ve sayıları aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Tablodan da anlaşılacağı üzere Bahtî'nin² 19 şiirine Ahmed bin Seyfullah tarafından 21 tahmîs, 16 gazel, 5 adet de murabba nazım şekilleriyle toplam 42 nazîre yazılmıştır. Tabloda Bahtî'nin zemin şiirinin matla beytinden sonra o şiire yazılan tahmîs ya da nazîrelerin matla beyitleri ile nazîre şiirin nazım şekli ve sayıları da yazılmıştır. Böylelikle matla verilen zemin şiire hangi nazım şekliyle ve hangi sayıda cevap verildiği de tabloda gösterilmiştir.

Sıra No	Tanzîr Edilen Bahtî Şiirlerinin ve Nazîrelerin Matlaları			Nazîre Şiirin Nazım Şekli			
				Tahmîs	Gazel	Murabba	Nazîre Sayısı
1	Zemin	Baňa zâhirde itdûn bunca ihsân Müyesser eyledûn mülk-i Süleymân Olupdur 'ışkuñ ile pür dil ü cân <i>Beni kıl 'âlem-i ma'nîde sultân</i>					
	Nazîre	İdüp dünyâda Sultân Ahmed'i hân İlâhî eyledûn bu deñlü ihsân Yine luţf eyleyüp iy Rabb-i Rahmân <i>Anı kıl 'âlem-i ma'nîde sultân</i>	-	-	3	3	
		Emîn olup belâdan zıll-ı Yezdân Cihân bâğında dâ'im ola şādân İlâhî gülşen-i 'âlemde her ân <i>Şeh-i 'âlem ola gül gibi handân</i>					
		Şeh-i 'âlem olup her demde şādân Murādâtı müyesser ola her ân Belâlardan İlâhî ol niğebân <i>Bi-hakki'l-Mustafâ min âl-i 'Adnân</i>					

² Sultan I. Ahmed bazı şiirlerinde Bahtî mahlası yerine Ahmed mahlasını kullanmıştır. Mecmuada tahmîs ya da tanzir edilen 3 şiirde Ahmed mahlası geçmektedir.

	Zemin	Yâ Resûla'llâh kamer alnuñ yüzüñdür âfitâb Kim görürse gül cemâlün ola ol 'âlî-cenâb				
2	Nazîre	Yâ habîba'llâh 'uşât-ı ümmetün rûz-ı hisâb Cem' olup taht-ı livâña luţfuñ ister şeyh ü şâb Rûşen itdi nûr-ı vechün 'âlemi bî-irtiyâb <i>Yâ Resûla'llâh kamer alnuñ yüzüñdür âftâb Kim görürse gül cemâlün ola ol 'âlî-cenâb</i>	3	3	-	6
		Yâ şefî'a'l-müznibîn ihsânuñ ister şeyh u şâb Luţf-ı bî-pâyânuñı umar kamu ehl-i hisâb				
		N'ola fâhr iderse nûruñla habîbâ nüh kıbâb Senden itdiler şeb-i mi'râc nûrı iktisâb Seb'a-i seyyâre itdi nûr-ı vechünden hicâb <i>Yâ Resûla'llâh kamer alnuñ yüzüñdür âftâb Kim görürse gül cemâlün ola ol 'âlî-cenâb</i>				
		Pertev-i nûr-ı cebînün olduğıyçün âftâb Çarh-ı çârüm olmaz anuñ nûrına aşlâ hicâb				
		Yâ Habîba'llâh diler ihsânuñı şeyh ü şebâb Kıl şefâ'at cümlesine luţf idüp rûz-ı hisâb 'Afv-ı Hâkık'ı umaruz gerçi hatâmız bî-hisâb <i>Yâ Resûla'llâh kamer alnuñ yüzüñdür âftâb Kim görürse gül cemâlün ola ol 'âlî-cenâb</i>				
Yâ Resûla'llâh sensin ol şeh-i 'âlî-cenâb Hâzret-i Hâk saña "levlâke" diyü itdi hitâb						
	Zemin	Hudâ'ya şükr idersem n'ola her gâh İrişdi cismüme şihhat çü nâgâh				
3	Nazîre	Firâş-ı gâmda iderken müdâm âh Yine ihsân-ı Bârî oldı hem-râh Şifâ oldı müyesser hamdüli'llâh <i>Hudâyâ şükr idersem n'ola her gâh İrişdi cismüme şihhat çü nâgâh</i>	1	-	-	1
4	Zemin	İy 'alemdâr-ı Resûl iy yâr-ı fâhrü'l-mürselîn Zât-ı pâküñ Rûm'a rahmet kıldı Rabbü'l-'âlemîn				
	Nazîre	İy meh-i burc-ı sa'âdet şems ü 'irfân u yakîn Himmat it kim pâdişâh-ı 'âlem ola kâm-bîn Dâyimâ manşûr ola cümle güzât-ı Müslimîn <i>İy 'alemdâr-ı Resûl iy yâr-ı fâhrü'l-mürselîn Zât-ı pâküñ Rûm'a rahmet kıldı Rabbü'l-'âlemîn</i>	2	1	-	3
		İy dür-i baħr-i kerâmet yemm-i 'irfân u yakîn İy Ebî Eyyüb-ı Ensârî-i kuţbu'l-'ârifîn				
		İy gül-i gülzâr-ı dîn iy bülbül-i bâğ-ı yakîn Zuħr-ı erbâb-ı velâyet fâhr-i aşhâb-ı güzîn İy re'îs-i müttakîn iy pişvâ-yı mü'minîn <i>İy 'alemdâr-ı Resûl iy yâr-ı fâhrü'l-mürselîn Zât-ı pâküñ Rûm'a rahmet kıldı Rabbü'l-'âlemîn</i>				

5	Zemin	Oğunduğınca eyler pür-şevk kalb-i nâsı Sultân-ı enbiyânuñ mevlüd-ı cân-fezâsı	2	1	-	3
	Nazîre	Bunuñla dâyim artar gönüllerüñ şafâsı Budur hemîşe cânâ haste diliñ şifâsı Bundan olur muhaşşal dertlülerüñ devâsı <i>Oğunduğınca eyler pür-şevk kalb-i nâşî</i> <i>Sultân-ı enbiyânuñ mevlüd-ı cân-fezâsı</i>				
	Nazîre	Ol fahr-i enbiyânuñ mevlüd-i dil-güşâsı Oğunduğınca artar cân u dilüñ şafâsı Olsun ziyâde dirseñ cân u diliñ şafâsı Envâr-ı Muştafâ'dan var eyle iktibâsı Budur hemîşe iy dil her derdlerüñ devâsı <i>Oğunduğınca eyler pür-şevk kalb-i nâsı</i> <i>Sultân-ı enbiyânuñ mevlüd-ı cân-fezâsı</i>				
6	Zemin	Dü 'âlemde bizüm sensin Hudâ'muz N'ola 'arz olsa tapuña recâmuz	1	2	-	3
	Nazîre	Budur her rüz u şeb yâ Rab du'âmuz Ki şâd ola şeh-i kişver-güşâmuz Anuñ 'adlinde mağzıyyü'l-merâmuz <i>Dü 'âlemde bizüm sensin Hudâ'muz</i> <i>N'ola 'arz olsa tapuña recâmuz</i>				
	Nazîre	Çü senden gayrıdan yokdur recâmuz Kabül eyle Hudâvendâ du'âmuz Hudâyâ luftuñadur ilticâmuz Harîmüñden durur dâyim recâmuz				
7	Zemin	Minnet Allâh'a ki irişdi beşâret haberi Geldi cân kulağına yine meserret haberi	1	-	-	1
	Nazîre	Şükr-i bî-had ki bugün irdi ganîmet haberi Müjde-i feth ile geldi bize nuşret haberi Tutdı dünyâ yüzini hâşılı behcet haberi <i>Minnet Allâh'a ki irişdi beşâret haberi</i> <i>Geldi cân kulağına yine meserret haberi</i>				
8	Zemin	Yâ İlähî cümle imân ehlini mesrür kıl Şarğ u garbı dâr-ı İslâm eyleyüp ma'mür kıl	1	2	-	3
	Nazîre	'Afv idüp yâ Rab kuşürin kullaruñ mağfür kıl Kaşr-ı cennet gibi diller hânesin ma'mür kıl Rağmetüñden her günin halk-ı cihânuñ sür kıl <i>Yâ İlähî cümle imân ehlini mesrür kıl</i> <i>Şarğ u garbı dâr-ı İslâm eyleyüp ma'mür kıl</i>				
	Nazîre	Yâ İlähî pâdişâh-ı 'âlemi mesrür kıl Cümle şâhân-ı cihâni hükmine me'mür kıl Zıll-ı Hağk'ı yâ İlähî dâyimâ mesrür kıl Kaşr-ı cennet gibi dâyim hâtırın ma'mür kıl				

9	Zemin	Şahn-ı 'âlem murğ-zâr ³ oldu dilâ nevrüzdur Tâze cân-bağış itdi ezhâra şabâ nevrüzdur	1	1	-	2
	Nazîre	Şükr-i bî-ğad mu'tedil oldu hevâ nevrüzdur Bülbül eyler 'aşk_ile turma nevâ nevrüzdur Hâşılı irişdi hengâm-ı şafâ nevrüzdur <i>Şahn-ı 'âlem murğ-zâr oldu dilâ nevrüzdur</i> <i>Tâze cân-bağış itdi ezhâra şabâ nevrüzdur</i>				
10	Zemin	Dil hânesi ma'mûr ⁴ olur Envâr-ı zikru'llâh ile İklîm-i dîn ⁵ ma'mûr olur Mi'mâr-ı zikru'llâh ile	-	-	2	2
	Nazîre	'İlm ü 'amel meşkûr olur Envâr-ı zikru'llâh ile Cürm ü güneş mağfûr olur Tekrâr-ı zikru'llâh ile Dilden elemeler dür olur Efkâr-ı zikru'llâh ile Endüh u ğam mehcûr olur Tekrâr-ı zikru'llâh ile				
11	Zemin	Merhabâ merhabâ meh-i Ramazân Merhabâ halka rahmet-i Rahmân	1	1	-	2
	Nazîre	Yine teşrîf idüp cihânı revân Hoş şafâ eyledün meh-i Ramazân Merhabâ iy güzîn-i kevn ü mekân Merhabâ iy şeh-i şühür-ı cihan Merhabâ iy müferrih-i dil ü cân <i>Merhabâ merhabâ meh-i Ramazân</i> <i>Merhabâ halka rahmet-i Rahmân</i>				
12	Zemin	İlâhî cânibeyne şalmışam ben iki serdârı Kerem kıl düşmeni qahr eyle manşûr eyle anları	2	2	-	4
	Nazîre	Cünûd-ı Müslimîne eyle yâ Rab nuşret u yârî Ne yire 'azm iderlerse ola fetih ü zafer yârı Kabûl eyle habîbüñ hürmetine kavî-i hünkârı <i>İlâhî cânibeyne şalmışam ben iki serdârı</i> <i>Kerem kıl düşmeni qahr eyle manşûr eyle anları</i> Du'âmuz bu durur dâ'im ki ol 'âlemlerün varı Cihân bağında handân eyleye gül gibi hünkârı				

³ mürğ-zâr: merğ-zâr, Kayaalp, *Sultan Ahmed Divanının Tahlili*, s. 217

⁴ ma'mûr: pür-nûr: Kayaalp, *a.g.e.*, s. 200

⁵ iklîm-i dîn: iklîm-i ten, Kayaalp, *a.g.e.*, s. 200

		Niyâzımız budur her dem bize 'avn eyleyüp Bârî Müslimînüñ fırsat u nuşret ola yârı Hemîşe katl-i a'dâ olmağ için 'askertüñ kârı <i>İlâhî cânibeyne şalmışam ben iki serdârı</i> <i>Kerem kıl düşmeni qahr eyle maşûr eyle anları</i>				
		Kemâl-i luţf u cûduñdan eyâ 'âlemlerüñ varı Hâţâlardan maşûn eyle vücûd-ı pāk-i hünkârı				
13	Zemin	Ramazân irdi yine her gice yanar kandil Şehr-i İslâm'a şalar şu'le ser-â-ser kandil	-	1	-	1
	Nazîre	Şevk ile çıkdı menâre başına her kandil Görmek için Ramazân ayını bekler kandil				
14	Zemin	Şükr ü hamd eyleyelüm geldi irişdi yine 'ıyd Bahtımız rûzını kıldı yine Allâh sa'îd				
	Nazîre	Niçe eyyâm-ı medîd idi niçe 'ahd-i ba'îd Şevkumuz gün-be-gün olmakda idi ayda medîd Hele biz kullarını şâd idüp ol Rabb-i Mecîd <i>Şükr ü hamd eyleyelüm geldi irişdi yine 'ıyd</i> <i>Bahtımız rûzını kıldı yine Allâh sa'îd</i>	1	-	-	1
15	Zemin	Yâr kim eyleye 'arz-ı dîdâr 'Âşıkun kalbi olur pür-envâr				
	Nazîre	Göricek gün yüziñi bu dil-i zâr Tarmâr oldı hemân zulmet-i târ Aña şek itme sen iy dil her bâr <i>Yâr kim eyleye 'arz-ı dîdâr</i> <i>'Âşıkun kalbi olur pür-envâr</i>	1	-	-	1
16	Zemin	Bî-terahhumsın nigârum ⁶ nice bir cevır ü cefâ Cânuma kâr itdi 'ışkuñ it terahhum bî-vefâ				
	Nazîre	Zülfüñe bel bağlayup oldum yoluñda hâk-pâ Cignedürsin sen semend-i nâza lâyıķ mı şehâ Niçe ay u yıl geçer bir kez dimezsın merhabâ <i>Bî-terahhumsın nigârum nice bir cevır ü cefâ</i> <i>Cânuma kâr itdi 'ışkuñ it terahhum bî-vefâ</i>	1	-	-	1
17	Zemin	İlâhî senden özge mesnedüm yoķ Rızâdan özge yâ Rab hâcetüm yoķ				
	Nazîre	Ķapuñdan özge yâ Rab ma'bedüm yoķ Tapuñdan Ķayrı herĶiz maķşadum yoķ ŞıĶındum saña âhardan yedüm yoķ <i>İlâhî senden özge mesnedüm yoķ</i> <i>Rızâdan özge yâ Rab hâcetüm yoķ</i>	1	1	-	2
		[İlâhî] hâzretün tek maķşadum yoķ Harîm-i 'izzetün-veş ma'bedüm yoķ				

⁶ nigârum: nigârâ, Kayaalp, a.g.e., s. 215

18	Zemin	Edirne şehri gibi gerçi şehri-bî-bedel olmaz Yine ammā bu dünyāda Sitanbul'a bedel olmaz				
	Nazîre	Edirne gibi bir āb u hevāsı hoş maḥal olmaz Ahālîsinde anuñçün ğam u hüzün ü keşel olmaz Anuñ mānendi vü mişli cihānda mā-ḥaşal olmaz <i>Edirne şehri gibi gerçi şehri-bî-bedel olmaz</i> <i>Yine ammā bu dünyāda Sitanbul'a bedel olmaz</i>	1	1	-	2
		Meşeldür bu ki 'ālemde bedel olmaz güzel olmaz Velî hergiz güzelliğe Sitanbul'a bedel olmaz				
19	Zemin	Maḫşūdumı Ḥudā'yā bārî ne ḥālet itsem Mazlûm olan kuzāta ⁷ bir bir ri'āyet itsem				
	Nazîre	Erbāb-ı 'ilm ü fazla luṭf u 'ināyet itsem Luṭfa maḥal olanı bulsam ḥimāyet itsem El-ḥāşılı bu yolda sa'y-i be-ġāyet itsem <i>Maḫşūdumı Ḥudāyā bilmem ne ḥālet itsem</i> <i>Mazlûm olan kuzāta bir bir ri'āyet itsem</i>	1	-	-	1
TOPLAM			21	16	5	42
Mecmuadaki Zemin Şiirlerin Sayısı			19			
Mecmuadaki Nazîre Şiirlerin Sayısı			42			
Mecmuadaki Toplam Şiir Sayısı (Zemin Şiir + Nazîre)			61			

Sonuç

Bu çalışmada Sultan I. Ahmed'in Bahtî mahlasıyla yazdığı şiirlerinden seçilen 19 şiire Ahmed bin Seyfullah'ın çeşitli nazım formlarında yazdığı tahmîs ve nazîrelerinden oluşan 42 şiiri neşredilmiştir. Nazîre geleneğinde, bir şâirin şiirine aynı nazım şekli ile cevap verildiği ve nazîre mecmualarının pek çok şâirin şiirine çeşitli şâirler tarafından yazılan nazîrelerden oluştuğu bilinmektedir. Bu çalışmaya konu olan mecmua ise bilinen bu geleneğin dışında kalarak farklılıklar göstermektedir.

Ahmed bin Seyfullah'ın, Bahtî'nin şiirlerine yaptığı tahmîs ve nazîrelerden oluşan mecmua sadece bir şâirin manzumeleri arasından seçilmiş şiirlere tahmîs ve nazîreleri ihtiva etmektedir. Ahmed bin Seyfullah, Bahtî'nin bazı şiirlerini hem tahmîs etmiş hem de nazîre yazmıştır. Bazı şiirlere ise birden çok tahmîs ya da nazîre yazıldığı görülmektedir. Ahmed bin Seyfullah tarafından Bahtî'nin 19 şiirine yazılan tahmîs ve nazîrelerin toplamı 42'dir. Bu şiirlerden 21'i tahmîs, 16'sı gazel ve 5'i ise murabba nazım şekillerinden oluşmaktadır. Eldeki verilere göre bu durum Ahmed bin Seyfullah'ın Bahtî şiirlerini en çok tahmîs ve tanzîr eden kişi olduğunu da ortaya koymaktadır.

⁷ kuzāta: kazāya, Kayaalp, a.g.e., s. 212

Kaynakça

- Ayvansarayî, Hafız Hüseyin (1978). *Vefeyât-ı Selâtin ve Meşâhir-i Ricâl*. (Fahri Ç. Derin, hazırlayan): İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Ayvansarayî, Hafız Hüseyin (1978). *Mecmûa-i Tevârih* (Fahri Ç. Derin-Vahit Çabuk, hazırlayanlar): İstanbul, İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Bahtî, *Divan*. Millet Kütüphanesi, Ali Emîrî, Manzum, numara 53.
- Dilçin, Cem (2011). *Divan Şiiri ve Şâirleri Üzerine İncelemeler*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- Ergun, Sadettin Nüzhet (1936). *Türk Şâirleri*, C. I. İstanbul.
- İlgürel, Mücteba (1989). “Ahmed I” *DİA İslam Ansiklopedisi*, C. II. İstanbul: TDV Yayınları.
- İpekten, Haluk (2001). *Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz*. İstanbul: Dergâh Yayınları
- İsen, Mustafa (1997). *Ötelerden Bir Ses, Divan Edebiyatı Ve Balkanlarda Türk Edebiyatı Üzerine Makaleler*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Kayaalp, İsa (1999). *Sultan Ahmed Divanı'nın Tahlili*. İstanbul: Kitabevi Yayınları.
- Koçu, Reşat Ekrem (1981). *Osmanlı Padişahları*. İstanbul: Ana Yayınevi.
- Köksal, M. Fatih (2006). “Nazîre/Türk Edebiyatı”, *DİA*, XXXII. İstanbul: TDV Yayınları.
- Köksal, M. Fatih (2003). “Nazîre Kavramı ve Klâsik Türk Şiirinde Nazîre Yazıcılığı”, *Diriözler Armağanı Prof. Dr. Meserret Diriöz ve Haydar Ali Diriöz Hatıra Kitabı*, Ankara: Bizim Büro Yayınları.
- Kurnaz, Cemal (2007). *Osmalı Şâir Okulu*. Ankara: Birleşik Yayınevi.
- Levend, Ağâh Sırrı (1999). *Türk Edebiyatı Tarihi*, I. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Özdemir, Mehmet (e-kitap). *Nûh b. Mustafa Konevî, Mecmûa-i Gazeliyyât*. <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/TR-195580/nuh-b-mustafa-konevi-mecmua-i-gazeliyyat.html> [erişim tarihi: 02.12.2018]
- Pala, İskender (1995). *Ansiklopedik Dîvân Şiiri Sözlüğü*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Solakzâde (1989). *Solakzâde Tarihi*, II. (Vahit Çabuk, hazırlayan): Ankara.
- Tolasa, Harun (2002). *16. Yüzyılda Edebiyat Araştırma ve Eleştirisi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Tosun, Serdal (2011). *Hâfiz Ahmed Paşa Divanı ve İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi . İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Uysal, Adem (2010). *Hafız Ahmed Paşa Divanı: İnceleme-metin*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi . Ankara: Gazi Üniverstesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yılmaz, Hasan Kamil (1991). “Aziz Mahmud Hüdâî” *DİA*, IV. İstanbul. TDV Yayınları.

MECMUA METNİ

Transkripsiyonlu Metnin Tesisinde İzlenen Yol

Arap harfli metin harekeli olduğundan hareketin önerdiği fonetik kurallara bağlı kalındı. Okuyucu tarafından takibinin kolaylığı düşünülerek mecmua metni tablolaştırıldı. Bahtî'nin tahmîs ya da tanzîr edilen şiirlerine “zemin şiir”, bu şiirlere Ahmed bin Seyfullah'ın yazdığı çeşitli nazım şekillerindeki şiirlere de “nazîre” başlığı verildi. Bu başlıklar altında şiirlerle ilgili açıklayıcı bilgilere yer verildi.

Tabloda tahmîs ve tanzîr edilen zemin şiirlere sıra numarası verilerek şiirin yer aldığı yaprak numarası, varsa şiir başlığı, nazım şekli/birimi, vezni ve matla beyti yazıldı. Mecmuada Bahtî'nin tahmîs ya da tanzîr edilen şiirinin tamamı yazılsa da burada sadece matla beyitinin yazılmasının yeterli olacağı, Bahtî şiirlerinin daha öce neşredilmesinden dolayı gerektiğinde bu şiirlere ulaşılabileceği düşüncesiyle bu şiirlerin tamamına yer verilmedi.

Zemin şiirle ilgili bilgilerden sonra yine tablo halinde zemin şiire yazılan tahmîs ya da nazîre şiirlerin yer aldığı yaprak numarası, varsa şiir başlığı, nazım şekli/birimi ile şiirlerin tamamı yazıldı.

Bahtî Şiirlerine Tahmîs ve Nazîrelerin Transkripsiyonlu Metni

33a 'İzzetlü sa'âdetlü ve kerâmetlü zıllu'llâhi 'âlem-penâh ebbeda'llâhu Te'âlâ ve ebkâhu hâzretlerinüñ münâcât-ı icâbet-maqrûn ve ebyât-ı laţîfe-i sa'âdet-merhûna nazâ'ir ü tahmîsâtdur. Li'llâhi Te'âlâ nazar-ı humâyûnları ta'alluk idüp ma'zür buyurıla.

1.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	33b-35b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Murabba/7
	Vezin	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
Matla	Baňa zâhirde itdün bunca ihsân Müyesser eyledün mülk-i Süleymân Olupdur 'ışkuñ ile pür dil ü cân <i>Anı kıl 'âlem-i ma'nide sulţân</i>	
Nazîre	Yaprak Numarası	35a-36b
	Şiir Başlığı	Nazîretü'd-dâ'iyyi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Murabba/7
	Murabba	İdüp dünyâda Sultân Ahmed'i hân İlâhî eyledün bu deñlü ihsân Yine luţf eyleyüp iy Rabb-i Raħmân <i>Anı kıl 'âlem-i ma'nide sulţân</i> Şeh-i İslâm'a dâ'im kıl tecellî Şu deñlü kim gele aña tesellî İdüp yâ Rabbenâ ihsân-ı küllî <i>Anı kıl 'âlem-i ma'nide sulţân</i> Sañadur yâ Rab ancağ istinâdum Kemâl-i luţfuñadur i'timâdum Budur her rüz u şeb senden murâdum <i>Anı kıl 'âlem-i ma'nide sulţân</i>

	<p>Şeh-i 'âlem olup mesrûr İllâhâ Müyesser kıl murâdın pâdişâhâ Bi-hakk-ı süre-i Yâsîn ü Tâhâ <i>Anı kıl 'âlem-i ma'nide sultân</i></p> <p>Şafâdan eyleyüp bir lahza hâlî Sürür_ile geçe her demde hâlî Dü 'âlemde ola tâ kıadr-i 'âlî <i>Anı kıl 'âlem-i ma'nide sultân</i></p> <p>Bi-hakk-ı rûh-ı pâk-i fahr-i 'âlem Bi-hakk-ı âb-ı rüy-ı hayr-i Âdem Bi-hakk-ı'l-Muştafâ-yı Rabb-i erham <i>Anı kıl 'âlem-i ma'nide sultân</i></p> <p>Du'âmuz yâ İllâhî sen kabûl it Ki Sultân Ahmed'i ehl-i vuşul it Murâdın cümle mevşul-i huşul it <i>Anı kıl 'âlem-i ma'nide sultân</i></p>
--	--

2.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	33b-35b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Murabba/7
	Vezin	<i>meḫā'ilün meḫā'ilün fe'ülün</i>
	Matla	Baḫa zâhirde itdün bunca ihsân Müyesser eyledün mülk-i Süleymân Olupdur 'ışkuñ_ile pür dil ü cân <i>Beni kıl 'âlem-i ma'nide sultân</i>
Nazîre	Yaprak Numarası	36b-38a
	Şiir Başlığı	NAZİRETÜ'D-DÂ'İYYİ'L-FAKİR AHMED BIN SEYFU'LLAH
	Nazım Şekli/Birimi	Murabba /7
	Murabba	<p>Emîn olup belâdan zıll-ı Yezdân Cihân bâğında dâ'im ola şadân İllâhî gülşen-i 'âlemde her ân <i>Şeh-i 'âlem ola gül gibi handân</i></p> <p>Olup yâ Rabbenâ 'ömri ziyâde Murâdı goncası ola güşâde Kalup düşmenleri hâr-ı belâda <i>Şeh-i 'âlem ola gül gibi handân</i></p> <p>Hemîşe def' ü ref' olup belâlar Neşât u 'ayş u 'işretde olalar Sürüp bâğ-ı cihân içre şafâlar <i>Şeh-i 'âlem ola gül gibi handân</i></p> <p>Nazîri 'adl_ile gelmez cihâna Du'â-yı hayr ider halk-ı zamâne Kamu diler el açup âsmâna <i>Şeh-i 'âlem ola gül gibi handân</i></p>

	<p>Murādātın müyesser ide Bārī Hemîşe feth ü nuşret ola yārī Kılup a'dāsı dāyim āh u zārī <i>Şeh-i 'ālem ola gül gibi handān</i></p> <p>Murādum bu durur senden ki yā Rab 'Adū-yı dīnūñ ola kend'ōzi şeb Hemîşe münhezim maḫhūr olup hep <i>Şeh-i 'ālem ola gül gibi handān</i></p> <p>Vire yine o şeh olursa tālib Hudā-yı 'ālem-i sırr u gavāyib Guzāt-ı dīn olup a'dāya gālib <i>Şeh-i 'ālem ola gül gibi handān</i></p>
--	---

3.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	33b-35b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Murabba/7
	Vezin	<i>meḫā 'ilün meḫā 'ilün fe 'ülün</i>
	Matla	Baḫā zāhirde itdūñ bunca iḫsān Müyesser eyledūñ mülk-i Süleymān Olupdur 'ıḫḫūñ ile pūr dil ü cān <i>Beni kıl 'ālem-i ma'nide sultān</i>
Nazire	Yaprak Numarası	38a-39b
	Şiir Başlığı	Naẓiretü'l-'abdi'l-faḫr Aḫmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimi	Murabba/7
	Murabba	<p>Şeh-i 'ālem olup her demde şādān Murādātı müyesser ola her ān Belālardan İlāhī ol nigeḫbān <i>Bi-ḫaḫki'l-Muḫtafā min āl-i 'Adnān</i></p> <p>Hudāyā devlet ü 'ömri karīn it Hemîşe kāmyāb u kāmbīn it Vücūd-ı pākini gamdan emīn it <i>Bi-ḫaḫki'l-Muḫtafā min āl-i 'Adnān</i></p> <p>Ziyāde eyle 'ömr ü 'adl ü dādın Müyesser eyle maḫşūd-ı fu'ādın Ḳabūl it ḫāşılı cümle murādın <i>Bi-ḫaḫki'l-Muḫtafā min āl-i 'Adnān</i></p> <p>Guzāt-ı dīni yā Rab eyle maḫşūr 'Adū-yı bed-liḫāyı eyle maḫhūr Şeh-i devrānı dāyim eyle mesrūr <i>Bi-ḫaḫki'l-Muḫtafā min āl-i 'Adnān</i></p> <p>Aña tevfiḫ ü luḫfuñ reh-nümün it Belālardan ḫaḫālardan maḫşūn it Daḫı a'dā-yı dīni ser-nigūn it <i>Bi-ḫaḫki'l-Muḫtafā min āl-i 'Adnān</i></p> <p>Şeh-i devrānı yā Rab şād-kām it Serīr-i saltanatda ber-devām it</p>

	İki 'âlemde mağziyyü'l-merâm it <i>Bi-ḥakki'l-Muṣtafâ min âl-i 'Adnân</i>
	Şalâh-ı 'âleme çün oldı bādî 'Adâletle cihânı tıttı adı Müyesser ola yâ Rab her murâdı <i>Bi-ḥakki'l-Muṣtafâ min âl-i 'Adnân</i>

4.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	39b-40a
	Şiir Başlığı	Nazm-ı pâdişâh-ı 'âlem-penâh ebbeda'llâhu Te'âlâ ve ebkâhu
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezi	<i>fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilün</i>
	Matla	Yâ Resûlallah kamer alnuñ yüzündür âfitâb Kim görürse gül cemâlün ola ol 'âlî-cenâb
Nazîre	Yaprak Numarası	40a-41a
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'l-'abdi'l-fakîr Aḥmed bin Seyfu'llah
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
	Tahmîs	Yâ ḥabîba'llâh 'uşât-ı ümmetün rûz-ı hisâb Cem' olup taht-ı livâña luṭfuñ ister şeyḥ ü şâb Rûşen itdi nûr-ı vechüñ 'âlemi bî-irtiyâb <i>Yâ Resûla'llâh kamer alnuñ yüzündür âftâb</i> <i>Kim görürse gül cemâlün ola ol 'âlî-cenâb</i> Oldı memdüh-ı Hudâ çün ḥulḳ-ı faḥru'l-mürselîn Nice vaşf ide kemâlin evvelîn ü âḫirîn Her kelâmı câmi '-i âyât-ı Qur'an-ı mübîn <i>Vaşf idüp didi Hudâ çün "rahmeten li'l-'âlemîn"</i> <i>Na 't-i pâküñle tolı nâzil olupdur dört kitâb</i> Dîde-i dil ḥâk-i pâyinden 'aceb bînâ olup Gül ruḥı bâğ-ı letâfetde gül-i ra'nâ olup Gülşen-i vaşfında cānum bülbül-i şeydâ olup <i>Ol Resûlün medḥi içre tûṭî-i gūyâ olup</i> <i>Sükker-i vaşf ile yâ Rab ḳalbüme vir feth-i bâb</i> "Küntü kenzen" sırrın izhâr itdi Rabbü'l-'âlemîn Mazhar oldı aña rûḥ-ı pâk-i ḥayru'l-mürselîn Cümle 'âlem luṭfuñ ister yâ şefî'a'l-müznibîn <i>Ümmet üzre sāye şalaldan berü ol şâh-ı dîn</i> <i>Sāyesinde geldi rahmet gitdi âḫir iztirâb</i> Dil senün mihründen özge nesneye cāy olmadı Ḥasretünle ten hilâl ü dilde tākāt ḳalmadı İstemez gönüm vişâlünüsüz na'im-i sermedî <i>Çün ḥayâl-i vaşluñ ile eglenür bu Aḥmedî</i> <i>Oldı bî-hüş fikr-i vaşluñla şaçun aña gülâb</i>

5.		
Zemin Şiir	Yaprak Numarası	39b-40a
	Şiir Başlığı	Nazm-1 pâdişâh-1 'âlem-penâh ebbeda'llâhu Te'âlâ ve ebkâhu
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezi	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
	Matla	Yâ Resûlallâh kamer alnuñ yüzüñdür âfitâb Kim görürse gül cemâlün ola ol 'âlî-cenâb
Nazîre	Yaprak Numarası	41b-42a
	Şiir Başlığı	Nazîretü'd-dâ'iyyi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /6
	Gazel	Yâ şefî 'a'l-müznibîn ihsânuñ ister şeyh u şâb Luţf-ı bî-pâyânuñı umar kamu ehl-i hisâb Zülf-i 'anber-büyuñuñ âşârıdur târîk-i şeb Lem'a-i nûr-ı cebîñüñle münevver âftâb Mehbiţ-i envâr-ı 'izzetdür ilâ-yevm'il-kıyâm Ravza-i pâk-i habîb-i hazret-i 'âlî-cenâb Ol mübârek barmağıyla bir işâret eyleyüp Ol beşâretten dü nîm itdi vücûdın mâhtâb Ol nebîler serverinüñ hürmetine umaruz İde Sultân Ahmed'i Bârî Te'âlâ kâmyâb Her belâlardan vücûd-ı pâkini mahfûz idüp Ola şîhhat hem-'inân u 'ömr ü devlet hem-rikâb
6.		
Zemin Şiir	Yaprak Numarası	39b-40a
	Şiir Başlığı	Nazm-1 pâdişâh-1 'âlem-penâh ebbeda'llâhu Te'âlâ ve ebkâhu
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezi	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
	Matla	Yâ Resûlallâh kamer alnuñ yüzüñdür âfitâb Kim görürse gül cemâlün ola ol 'âlî-cenâb
Nazîre	Yaprak Numarası	42a-43a
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'iyyi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
	Tahmîs	N'ola fahr iderse nûruñla habîbâ nüh kıbâb Senden itdiler şeb-i mi'râc nûrı iktisâb Seb'a-i seyyâre itdi nûr-ı vechüñden hicâb Yâ Resûla'llâh kamer alnuñ yüzüñdür âftâb Kim görürse gül cemâlün ola ol 'âlî-cenâb Virdi Hâk gün gibi saña pür-zıyâ nûr-ı cebîn Buldı ol nûr ile şevki âsumân ile zemîn Niçe küffâr oldı gördükde o nûrı ehl-i dîn Vasf idüp didi Hudâ çün "rahmeten li'l-'âlemîn" Na't-i pâküñle tolı nâzil olupdur dört kitâb

	<p>Hubb-i ğayrı sa'y ile dilden kamu zâ'il kılop Ol habîbüñ hubbi ile hâne-i kalbüm tolop Dâyimâ vaşf-ı şerîfin itmeden lezzet bulup <i>Ol Resûlüñ medhi içre tûtî-i güyâ olup</i> <i>Sükker-i vaşf ile yâ Rab kalbime vir feth-i bâb</i></p> <p>On sekiz biñ 'âlem oldı gelmesiyle kām-bîn Geldi imāna görüp çok mu'cizātın kāfirin Ümmeti olanlaruñ oldı yeri huld-i berin <i>Ümmet üzre sāye şalaldan berü ol şāh-ı dīn</i> <i>Sāyesinde geldi rahmet gitdi āhir ıztırāb</i></p> <p>Enbiyānuñ yâ Resûla'llāh sensin emcedi Sen tarîk-i haqqā sevķ it bunca rûy-ı esvedi Zāt-ı pākūñ dünyede nidem Hudā göstermedi <i>Çün hayāl-i vaşluñ ile eglenür bu Aḫmedī</i> <i>Oldı bî-hüş fikr-i vaşluñla şaçuñ aña gülāb</i></p>
--	---

7.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	39b-40a
	Şiir Başlığı	Nazm-ı pâdişāh-ı 'âlem-penāh ebbeda'llāhu Te'ālā ve ebķāhu
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezi	<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>
	Matla	Yâ Resûla'llāh kamer alnuñ yüzüñdür āfitāb Kim görürse gül cemālün ola ol 'ālî-cenāb
Nazire	Yaprak Numarası	43a-44a
	Şiir Başlığı	Naẓiretü'l-'abdi'l-fakîr Aḫmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Gazel	<p>Pertev-i nūr-ı cebinüñ olduğıçün āftāb Çarḫ-ı çārüm olmaz anuñ nūrına aşlā hicāb</p> <p>Mihr-i 'âlemsin senüñle buldı 'âlem nūr u fer Ümmetüñ zerrāt olursa n'ola aña bî-ḫisāb</p> <p>İsm-i zātuñla habîbüñ ismi miftāḫ olmasa Ümmete feth olmaz idi cennetüñde kufi-ı bâb</p> <p>'Arşa-i maḫşerde kurdüñ çün şefā'at çeşmesi Sāyesinde ümmetüñ ol gün çeker mi ıztırāb</p> <p>Eyle yâ Rab sen bizi taḫte'l-livā-i Aḫmedī Kim anuñ altında olanlar olur 'ālî-cenāb</p> <p>Ḥazret-i Ḥān Aḫmed'i daḫı mu'ammer eyleyüp İki 'âlemde müyesser eyle ecr-i bî-ḫisāb</p> <p>Bāğ-ı 'âlemde vücüdi gül gibi ḫandān olup Zerre deñlü çekmeye dünyāda ḫüzn ü ıztırāb</p>

8.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	39b-40a
	Şiir Başlığı	Nazm-1 pâdişâh-1 'âlem-penâh ebbeda'llâhu Te'âlâ ve ebkâhu
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezin	<i>fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilün</i>
Matla	Yâ Resûlallâh kamer alnuñ yüzündür âfitâb Kim görürse gül cemâlün ola ol 'âlî-cenâb	
Nazire	Yaprak Numarası	44a-45a
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'iyi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
	Tahmîs	Yâ Habîba'llâh diler ihsânuñi şeyh ü şebâb Kıl şefâ'at cümlesine luţf idüp rüz-1 hisâb 'Afv-1 Hakk'ı umaruz gerçi haţâmuz bî-hisâb <i>Yâ Resûla'llâh kamer alnuñ yüzündür âftâb</i> <i>Kim görürse gül cemâlün ola ol 'âlî-cenâb</i> ⁸

9.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	39b-40a
	Şiir Başlığı	Nazm-1 pâdişâh-1 'âlem-penâh ebbeda'llâhu Te'âlâ ve ebkâhu
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezin	<i>fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilün</i>
Matla	Yâ Resûlallâh kamer alnuñ yüzündür âfitâb Kim görürse gül cemâlün ola ol 'âlî-cenâb	
Nazire	Yaprak Numarası	45b-46a
	Şiir Başlığı	Nazîretü'l-'abdi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Gazel	Yâ Resûla'llâh sensin ol şeh-i 'âlî-cenâb Hazret-i Haq saña "levlâke" diyü itdi hitâb Sen cihâna gelmeseydüñ iy nebîler serveri Halk olunmazdı muqarrer bu zemîn ü nüh kıbâb Zât-ı pākūñ kıldı rahmet çünkü Haq 'âlemlere Ümmetiñe kıl şefâ'at luţf idüp rüz-1 hisâb Bâ-ıuşuş ol zıll-ı Haq ya'nî ki Sulţân Ahmed'ün Her murâdâtı müyesser olup ola kâmyâb Her ne yire 'azm iderlerse güzât-ı Müslimîn Haq Te'âlâ Hazreti ide müyesser feth-i bâb

⁸ Eksik yaprak bulunduğundan mecmuda şiirin tamamı yoktur.

10.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	46a-46b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezin	<i>meḫā' ilün meḫā' ilün fe' ulün</i>
Matla	Ḥudā'ya şükr idersem n'ola her gāh İrişdi cismüme şihhat çü nāgāh	
Nazîre	Yaprak Numarası	46b-47b
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'ıyyi'l-fakîr Aḫmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
	Tahmîs	<p>Firāş-ı gâmda iderken müdām āh Yine ihsân-ı Bārî oldı hem-rāh Şifa oldı müyesser ḫamdüli'llāh <i>Ḥudāyā şükr idersem n'ola her gāh</i> <i>İrişdi cismüme şihhat çü nāgāh</i></p> <p>Ḥudā'ya şad hezārān şükr ü minnet Ki buldı şāh-ı 'ālem yine şihhat Çekilmişdi egerçi ḫayli zahmet <i>Yatup ḡam pisterinde niçe müddet</i> <i>İderken āh u zārı gāh u bî-gāh</i></p> <p>Olup ihsānı Rabbü'l-'ālemînün Ġamı gıtdi gönülünden mü'minünün Şifa bulup özi şāh-ı zemînün <i>Kabûl oldı du 'āsı Müslimünün</i> <i>Selāmet irdi Ḥaḫ'dan ḫamdüli'llāh</i></p> <p>Budur lâyıḫ olan şāh u gedāya Şıḡına Ḥālîḫ-i arz u semāya Nazar eyle bu beyt-i dil ḡuşāya <i>Şıḡındum tā ezelden ben Ḥudā'ya</i> <i>Odur bay u gedāya hem penāgāh</i></p> <p>Ḥudā'nuñ luḫfına yok ḡāyet ü ḫad Ki dergāhından olmaz kimse hîç red Cihānda diler iseñ 'izz ü sermed <i>Tevekkül üzre ol her demde Aḫmed</i> <i>Mu'ın ola saña her yerde Allāh</i></p>

11.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	48a-48b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezin	<i>fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün</i>
Matla	İy 'alemdār-ı resül iy yār-ı faḫrül-mürselîn Zāt-ı pākün Rüm'a raḫmet kıldı Rabbü'l-'ālemîn	
Nazîre	Yaprak Numarası	48b-49b
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'ıyyi'l-fakîr Aḫmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
Tahmîs	İy meh-i burc-ı sa'âdet şems ü 'irfān u yaḫtîn Himmet it kim pâdişāh-ı 'ālem ola kām-bîn Dāyimā mañşür ola cümle ḡuzāt-ı Müslimîn	

	<p><i>İy 'alemdâr-ı Resûl iy yâr-ı fahrû'l-mürselîn Zât-ı pâküñ Rûm'a rahmet kıldı Rabbü'l-'âlemîn</i></p> <p>Bu sevâbı Hâzret-i Bârî naşib itdi saña Kim diyâr-ı Rûm'a sen kılduñ 'azîmet ibtidâ Dîn yolında bunca say' itdüñ çalışduñ serverâ <i>Hâk-i Rûm'a tohm-ı İslâm'ı sen ekdüñ evvelâ Mîvedâr olsa n'ola zâhir olup aşhâb-ı dîn</i></p> <p>Merkad-i pâküñ ziyâret eyleyüp cümle enâm Birbirine virmeyüp nevbet iderler izdihâm İtmesünler mi ziyâret ol maqâmı şubh u şâm <i>Feyz alursın nükheth-i enfâs-ı Aḥmed'den müdâm Bu türâb-ı türbeñe reşk itse tañ mı müşg-i Çîn</i></p> <p>Sensin ol ehl-i kerâmet ol velîler mefḥarı Zâ'irânuñ ber-murâd olup olur ğamdan berî Himmetüñ olsun cüyüş-ı Müslimînüñ rehberi <i>Tâ ezelden âl-i 'Osmân'ıñ çün olduñ yâveri Baña dahı yâver ol iy fahr-i aşhâb-ı güzîn</i></p> <p>Yâverisin hâzretîñden isti'ânet kılanıñ Destgîrisiñ ziyâret eyleyüp feyz umaniñ Hâşılı rûḥ-ı revânısın cihânda her teniñ <i>Eyle himmet Bahtî'ye dergâhıña geldi senüñ Himmetüñle ser-be-ser feth eyleye a'dâ ilin</i></p>
--	--

12.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	48a-48b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezi	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
	Matla	İy 'alemdâr-ı resûl iy yâr-ı fahrû'l-mürselîn Zât-ı pâküñ Rûm'a rahmet kıldı Rabbü'l-'âlemîn
Nazîre	Yaprak Numarası	49b-50b
	Şiir Başlığı	Naẓiretü'd-dâ'iyi'l-fakîr Aḥmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/6
	Gazel	<p>İy dür-i bahr-i kerâmet yemm-i 'irfân u yakîn İy Ebî Eyyüb-ı Ensârî-i kûḫbu'l-'ârifîn</p> <p>Cân meşâmına türâb-ı türbe-i pâkiñ yeter Kimseye lâzım degül şimden girü bu müşg-i Çîn</p> <p>Çün kadem başduñ sa'âdetle diyâr-ı Rûm'a sen Toldi yümn-i maqdemoñle bu Sitanbul ehl-i dîn</p> <p>Şâh-ı 'âlem devlet ü 'izzetde olup ber-ķarâr Himmetiñle her belâdan dâyimâ olsun emîn</p> <p>Bâĝ-ı 'âlemde olup verd-i vücûdı tâze ter Olmasun bād-ı ḥazâna gülşen-i 'ömri ķarîn</p> <p>Her murâdât ile maķşûdâtını meysûr idüp Her belâlardan niĝebân ola Rabbü'l-'âlemîn</p>

13.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	48a-48b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezin	<i>fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilün</i>
	Matla	İy 'alemdâr-ı resûl iy yâr-ı fahrü'l-mürselîn Zât-ı pâküñ Rûm'a rahmet kıldı Rabbü'l-'âlemîn
Nazîre	Yaprak Numarası	50b-51b
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'ıyyi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
	Tahmîs	İy gül-i gülzâr-ı dîn iy bülbül-i bâğ-ı yakîn Zuhr-ı erbâb-ı velâyet fahr-i aşhâb-ı güzîn İy re'îs-i müttakîn iy pîşvâ-yı mü'minîn <i>İy 'alemdâr-ı Resûl iy yâr-ı fahrü'l-mürselîn Zât-ı pâküñ Rûm'a rahmet kıldı Rabbü'l-'âlemîn</i> 'Asker-i dîni diyâr-ı Rûm'a çekdiñ bî-merâ Râyet-i dîni 'Alemtâğı'nda dikdiñ serverâ Hâşılı İstanbul'a sen ceşî dökdiñ evvelâ <i>Hâk-i Rûm'a tohm-ı Islâm'ı sen ekdiñ evvelâ Mîvedâr olsa n'ola zâhir olup eşcâr-ı dîn</i> Sensin ol şâhib-kerâmet fahr-i aşhâb-ı kirâm Kim 'abîr-i hâkpâyıñdan mu'aţţardur meşâm Meclis-i cân-bahşına olup mülâzım şubh u şâm <i>Feyz alursın nükheth-i enfâs-ı Ahmed'den müdâm Bu türâb-ı türbeñe reşk itse tañ mı müşg-i Çîn</i> İy meh-i evc-i 'ulâ iy âftâb-ı hâverî Şîr-i meydân-ı vegâ mîr-i şecâ'at âveri İy şeh-i mülk-i velâyet şeh-i dîniñ dâveri <i>Tâ ezelden âl-i 'Osmân'ıñ çün olduñ yâveri Baña dahı yâver ol iy fahr-i aşhâb-ı güzîn</i> Destgîrisin cihân içre şehâ her sürçeniñ Yâverisin dem-be-dem 'âlemde bu cân u teniñ Çün mu'înisin tapuñdan isti'ânet ideniñ <i>Eyle himmet Bahtî'ye dergâhuña geldi senüñ Himmetüñle ser-be-ser feth eyleye a'dâ ilin</i>

14.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	51b-52a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezin	<i>mef'ûlü fâ 'ilâtün mef'ûlü fâ 'ilâtün</i>
	Matla	Oğunduğınca eyler pür-şevk kalb-i nâsı Sultân-ı enbiyânuñ mevlüd-ı cân-fezâsı
Nazîre	Yaprak Numarası	52a-53b
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'ıyyi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
Tahmîs	Bunuñla dâyim artar gönüllerüñ şafâsı Budur hemîşe cânâ haste diliñ şifâsı Bundan olur muhaşşal dertlülerüñ devâsı	

	<p><i>Oğunduğınca eyler pür-şevk kalb-i nāsı Sultān-ı enbiyānuñ mevlūd-ı cān-fezāsı</i></p> <p>Ol nazm-ı hūb u pāki her kim iderse ıŝgā Mir'āt-ı kalbi fi'l-hāl olur anuñ mücellā Göñlinde guşsa vü gam kalmaz gider ser-ā-pā <i>Gūş eyleyelden anı cān u dil ile Haqq'a Mir'āt-ı dil açıldı ref' oldı cümle pası</i></p> <p>Her kim ki ol kitābı okuyup ide iz'ān Olur muqarrer anuñ her dem mu'ini Yezdān Kim istimā' iderse mesrūr olur hem ol ān <i>Her bir kelāmu anuñ enfās-ı rūh-ı Raḥmān Cān-baḥş olursa tañ mu her beyt-i dil-güşāsı</i></p> <p>Sultān-ı enbiyāyı dünyāda görmeyen 'ayn Mevlūdinuñ semā'ın kendüye eylesün deyn Virdi cihāna revnağ dünyāyı eyleyüp zeyn <i>Saldı zemīne pertev mevlūd-ı ŝāh-ı kevneyn Dehri ide münevver tā ḥaşre dek ziyāsı</i></p> <p>Cān Aḥmed'ün murādın ḥāşıl idüp müretteb A'dā-yı dīni eyle maḥhūr u münhezim hep Senden budur murādım her rüz daḥı her şeb <i>Sultān-ı enbiyānuñ mevlūd-ı ḥaqqı yā Rab Bahtî'nüñ ola 'avnüñ her yolda pīşvāsı</i></p>
--	---

15.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	51b-52a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezi	<i>mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün</i>
	Matla	Oğunduğınca eyler pür-şevk kalb-i nāsı Sultān-ı enbiyānuñ mevlūd-ı cān-fezāsı
Nazire	Yaprak Numarası	53b-54a
	Şiir Başlığı	Nażiretü'd-dā'iyi'l-faḫr Aḥmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Gazel	<p>Ol faḫr-i enbiyānuñ mevlūd-ı dil-güşāsı Oğunduğınca artar cān u diliñ şafāsı</p> <p>Her demde ol kitābı geh diñle gāhı okı Olsun ziyāde dirseñ çeşmüñ eger ziyāsı</p> <p>Ḥalka şafā bağışlar oğunduğı zamānda Her bir kelām-ı pāki her beyt-i ḡamzedāsı</p> <p>Şāh-ı rusül ḥaḫıyçün olsun iy Ḥayy ü Ḳayyūm Luṭfuñ şeh-i cihāmñ her demde pīşvāsı</p> <p>Zevk ü neşāt u behcet her dem olup ḫarīni Dilde ziyāde olsun günden güne şafāsı</p>

16.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	51b-52a	
	Şiir Başlığı	-	
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5	
	Vezin	<i>mef'ülü fâ'ilâtün mef'ülü fâ'ilâtün</i>	
Matla	Okunduğınca eyler pür-şevk kalb-i nâsı Sultân-ı enbiyânuñ mevlüd-ı cân-fezâsı		
Nazîre	Yaprak Numarası	54a-55b	
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'iyî'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh	
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5	
	Gazel	Olsun ziyâde dirseñ cân u diliñ şafâsı Envâr-ı Muştafâ'dan var eyle iktibâsı Budur hemîşe iy dil her derdlerüñ devâsı <i>Okunduğınca eyler pür-şevk kalb-i nâsı Sultân-ı enbiyânuñ mevlüd-ı cân-fezâsı</i>	
		Halka gülâb-ı rahmet hep saçılıp ser-â-pâ Sakka-yı luţf-ı Rahmân şerbetler idüp i'tâ Mevlüd-h'ânlar idüp şehd ü şekerler ilkâ <i>Güş eyleyelden anı cân u dil ile Hakk'a Mir'ât-ı dil açıldı ref' oldı cümle pâsı</i>	
		Oldur cemî' halka envâr-ı feyz-i Rahmân Andan irer hemîşe âşâr-ı luţf-ı Yezdân Bulur hayât-ı câvid anuñla kevn ü imkân <i>Her bir kelâmı anuñ enfâs-ı rûh-ı Rahmân Cân-bahş olursa tañ mı her beyt-i dil-güşâsı</i>	
Gökden inüp melâ'ik ol günde bî-şek ü meyn Şaf bağlayup zemîne taldı cemî' mâbeyn Envâr-ı rahmet ile meclisleri kılup zeyn <i>Saldı zemîne pertev mevlüd-ı şâh-ı kevneyn Dehri ide münevver tâ haşre dek ziyâsı</i>			
Hân Ahmed'ün İlâhî bahtın kılup mühezzeb Hâşıl idüp hemîşe cümle murâdını hep Başdan başa cihâna hükm itdürüp müretteb <i>Sultân-ı enbiyânuñ mevlüd-ı hakkı yâ Rab Bahtî'nüñ ola 'avnüñ her yolda pîşvâsı</i>			

17.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	55b-56a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezin	<i>mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün</i>
Matla	Dü 'âlemde bizüm sensin Hudâ'muz N'ola 'arz olsa tapuña recâmuz	
Nazîre	Yaprak Numarası	56a-57b
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'iyî'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/6
Tahmîs	Budur her rüz u şeb yâ Rab du'âmuz Ki şad ola şeh-i kişver-güşâmuz Anuñ 'adlinde maqziyyü'l-merâmuz	

	<p><i>Dü 'âlemde bizüm sensin Hudâ'muz N'ola 'arz olsa tapuña recâmuz</i></p> <p>Olup kalbinden endüh u elem dūr Hudâyâ şah-ı 'âlem ola mesrūr Olalar 'asker-i İslâm mansūr <i>Du 'â kılduk ki a'dâ ola maḫhūr İlâhî sen kabûl eyle du 'âmuz</i></p> <p>Kerem ihsân idüp yâ Rabbi her gâh Bizi ğafletden it bîdâr u âgâh Olup tevfiḫ u luṭfuñ bize hem-râh <i>Bi-ḥakk-ı âyet-i "naşrun mina'llâh" Ser-efrâz eyle her yirde livâmuz</i></p> <p>Ḳırarlar 'askerin cümle kırâlın Vücûdî kalmaya küfr ü dâlâlûñ Alup başın 'adû-yı bed-fi 'âlûñ <i>Celâli kavmini sen zû'l-Celâlûñ Ḳıra emriyle tiğ-i pür-cilâmuz</i></p> <p>Ġuzât-ı dîn şıyup a'dâyı fi'l-hâl Dükeli kıla bî-had rızık u emvâl Recâmuz bu durur her mâh u her sâl <i>Daḫı sürh-serâm eyle pâmâl Bi-ḥakk-ı çâr-yâr-ı bâ-şafâmuz</i></p> <p>Hudâ-yı 'âlem-i sırr u ğavâyib Virür herkes yine olursa tâlib Pes andan budur aḫşâ-yı meṭâlib <i>'Adû-yı dîn olana ola ğâlib Mu 'în ol Bahtî'ye iy pâdişâmuz</i></p>
--	---

18.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	55b-56a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezin	<i>meḫâ 'lün meḫâ 'lün fe 'ülün</i>
Matla	Dü 'âlemde bizüm sensin Hudâ'muz N'ola 'arz olsa tapuña recâmuz	
Nazîre	Yaprak Numarası	57b-58a
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'iyi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llah⁹
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Gazel	<p>Çü senden ğayrıdan yokdur recâmuz Ḳabûl eyle Hudâvendâ du 'âmuz</p> <p>Ġuzât-ı dîne her dem eyle yârî Ola ğâlib şeh-i kişver-güşâmuz</p> <p>Dilinden dūr olup endüh ile ğam Hemîşe şad ola zıll-ı Hudâmuz</p>

⁹ Mecmuda başlık "tahmîs" olarak yazılsa da şair gazele aynı nazım şekliyle nazire yazmıştır.

		Bi-ḥamdi'llāh ki 'adli sāyesinde Turup gündən güne artar şafāmuz O şāh-ı 'ādilūn devrinde yā Rab Şafā(y)ile geçür şubḥ u mesāmuz
--	--	---

19.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	55b-56a	
	Şiir Başlığı	-	
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5	
	Vezin	<i>meḫā'ilūn meḫā'ilūn fe'ülūn</i>	
Matla	Dü 'ālemde bizüm sensin Ḥudā'muz N'ola 'arż olsa ṭapuḫa recāmuz		
Nazire	Yaprak Numarası	58a-59a	
	Şiir Başlığı	Naẓiretü'd-dā'iyi'l-fakīr Ahmed bin Seyfu'llāh	
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/9	
	Gazel	Ḥudāyā luṭfuḫadur ilticāmuz Ḥarīmūnden durur dāyım recāmuz 'Adū-yı dīni yā Rab eyle maḫhūr Gice gündüz budur senden recāmuz Bi-ḥaḫḫ-ı āyet-i "innā fetaḫnā" Livā-yı naşr kıl dāyım livāmuz Celālī kavmini ḫahruḫ Celāl'i Ḳırup pāk oldı emşār u ḫurāmuz Ḳıralı 'asker-i İslām ḫıralı 'Alemdür rāyet-i 'ibret-nümāmuz Ebübekr ü 'Ömer 'Osmān u Ḥaydar Ḳızılbaşa yiter ḡavṣ u ḫuvāmuz Bi-ḥamdi'llāh ki olup 'avn ü luṭfuḫ Murādātına irdi pādişāmuz Muẓaffer eyledūn Ḥān Ahmed'i çün Mu'ammer eyle tā yevme'l-liḫāmuz K'anuḫ 'adlinde iy Ḥallāḫ-ı bī-çün Ebed olmaya hīç çün ü çirāmuz	

20.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	59a-59b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezin	<i>fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilātūn fe'ilūn</i>
Matla	Minnet Allāh'a ki irişdi beşāret ḫaberi Geldi cān ḫulaḡına yine meserret ḫaberi	

Nazîre	Yaprak Numarası	59b-61a
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'ıyyî'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh¹⁰
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
	Tahmîs	<p>Şükr-i bî-had ki bugün irdi ganîmet haberi Müjde-i feth_ile geldi bize nuşret haberi Tutdı dünyâ yüzini hâşılı behcet haberi <i>Minnet Allâh'a ki irişdi beşâret haberi</i> <i>Geldi cân kulağına yine meserret haberi</i></p> <p>Hâşılı oldu yine lutf-ı Hudâ-yı Cebbâr Tâ ki şinf-ı kefere za'fını itdi izhâr Çeküben havf u hirâs itmedi yirinde karar <i>Mâl u rızık_ile iki kal'a bırakmış küffâr</i> <i>İrdi hoş peyk-i şafâ_(y)ile ganîmet haberi</i></p> <p>Virmeyüp şeşper-i kahrından emân u mehli Gâziyân katl ide erbâb-ı dalâl ü cehli Şa'b u düşvâr ide Hâk kâfire emr-i sehli <i>Münhezim ola yakında umaram küfr ehli</i> <i>Tâ ire şâh-ı kızılbaşa hezîmet haberi</i></p> <p>'Aleme mihr-i 'adâlet şala şimden girü nür Ref' olup zulmet-i zulm ola memâlik ma'mûr Bağıyân katl olunup gide fesâd u şer u şür <i>Râfîzî kavmini dağı ide kâhir mağhûr</i> <i>Ki kırâla ire tâ anda muşîbet haberi</i></p> <p>Şeh-i 'âdille şeref buldı sa'âdet-bahtı¹¹</p>

21.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	Eksik yaprak
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezi	<i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i>
	Matla	Yâ İlâhî cümle imân ehlini mesrûr kıl Şarğ u garbı dâr-ı İslâm eyleyüp ma'mûr kıl ¹²
Nazîre	Yaprak Numarası	61a-62b
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'ıyyü'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
Tahmîs	<p>'Afv idüp yâ Rab kuşürin kullaruñ mağfûr kıl Kaşr-ı cennet gibi diller hânesin ma'mûr kıl Rağmetüñden her günin halk-ı cihânuñ sür kıl <i>Yâ İlâhî cümle imân ehlini mesrûr kıl</i> <i>Şarğ u garbı dâr-ı İslâm eyleyüp ma'mûr kıl</i></p>	

¹⁰ Bir yaprak eksik olduğundan mecmuada tahmîsin son bendinden sadece bir mısra vardır.

¹¹ Mecmuanın bir yaprağı eksik olduğundan şiirin devamı yoktur. Tahmîsin son bendinden 4 mısra ve Bahtı'nin 5 beyitlik "kıl" redifli gazeline Ahmed bin Seyfullah'ın yazdığı nazire gazel eksiktir.

¹² Mecmuanın eksik yaprağı sebebiyle gazelin baştan 3 mısra kayıtlı değildir. Matla beyti Kayaalp'in neşriden tamamlandı.

	<p>Hamle kılduğda peleng-āsā ğuzāt-ı pāk-i dīn Loğma-i şīr-i ecel olsun ğürūh-ı mülhīdīn Dökmege gitdi dem-i a'dāyı cünd-i mü'minīn <i>Rāfīziler katline 'azm itdi ceş-i Müslimīn</i> <i>Çār-yāruñ hürmetine anları mansūr kıl</i></p> <p>Sen mu'tın ol 'asker-i İslām'a¹³ Sen muzaffer kıl cüyüş-ı Müslimīn'ı şubh u şām Senden umar nuşreti şāh u gedā vü hāş u 'ām <i>Atlu vü yayaya luţfuñ muttaşıl irüp müdām</i> <i>Cümlesinden miñnet ü derd ü belāyı dūr kıl</i></p> <p>Dem-be-dem açsuñ hümā-yı feth u nuşret perr ü bāl 'Asker-i sürh-serān olsun za'if ü bī-mecāl Mübtelā olsun 'azāb-ı nāra hāşm-ı bed-fi'āl <i>Sünniyānı bād-ı nuşretle idüp āsūde-hāl</i> <i>Mülhidīni āteş-i qahruñ ile maḫhūr kıl</i></p> <p>Şāhumuz yā Rab seni medh u sitāyiş eyledi Cān u dilden hem cihāda sa'y ü ğüşiş eyledi Yüz urup dergāhuña bu deñlü nālīş eyledi <i>'Askerin Bahtī kuluñ saña sipāriş eyledi</i> <i>Her belādan anları mahfūz kıl mestūr kıl</i></p>
--	--

22.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	Eksik Yaprak
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezi	<i>fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün</i>
	Matla	Yā İlahī cümle imān ehlini mesrūr kıl Şark u ğarbi dār-ı İslām eyleyüp ma'mūr kıl
Nazire	Yaprak Numarası	62b-63a
	Şiir Başlığı	Nażiretü'd-dā'i Ahmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Gazel	Yā İlahī pādīşāh-ı 'ālemi mesrūr kıl Cümle şāhān-ı cihānı hūkmine me'mūr kıl
		Pertev-endāz eyle halka āftāb-ı 'adlini Zulmet-i zulmi cihāndan ref' idüp pür-nūr kıl
	Ḳāyim it tahtında ol şāh-ı Süleymān-saṭveti Zıll-ı 'adlinde cihānı ser-te-ser ma'mūr kıl	
	Ḳahr idüp a'dā-yı dīn-i hāksārı cümleten 'Asker-i nuşret-şi'ārın ğālib ü mansūr kıl	
	Her ne yire 'azm iderlerse cüyüş-ı Müslimīn 'Ayn-i 'avn ü luţfuñ ile anları manzūr kıl	

¹³ Mısradaki kelime eksikliğinden kaynaklanan aruz kusuru vardır.

23.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	Eksik yaprak
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezin	<i>fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilün</i>
	Matla	Yâ İlähî cümle imân ehlini mesrür kıl Şark u ğarbi dâr-ı İslâm eyleyüp ma'mür kıl
Nazîre	Yaprak Numarası	63a-63b
	Şiir Başlığı	Nażiretü'd-dâ'î Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Gazel	Zıll-ı Hakk'ı yâ İlähî dâyimâ mesrür kıl Kaşr-ı cennet gibi dâyim hâtırın ma'mür kıl
		Cümle 'âlem halkınıñ senden temennâsı budur Her belâlardan vücûd-ı pâkini mestür kıl
Ser-firâz olsun cihân bâğında serv-i kâmeti Sâyesinde halk-ı 'âlemden belâyı dür kıl		
Câm-ı 'ayşın seng-i kahruñla şıyup bâğilerün Bâde-i miñnetle ilhâd ehlini mañmür kıl		
	Kande ise ceşş-i İslâm'ı muzaffer eyleyüp Cümle a'dâyı İlähî dâ'imâ mañhür kıl	

24.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	63b-64a
	Şiir Başlığı	Gazel-i pâdişâh-ı 'âlem-penâh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Vezin	<i>fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilün</i>
	Matla	Şahn-ı 'âlem murğ-zâr ¹⁴ oldı dilâ nevrüzdur Tâze cân-bağış itdi ezhâra şabâ nevrüzdur
Nazîre	Yaprak Numarası	64a-65b
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'îyyi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
	Tahmîs	Şükr-i bî-had mu'tedil oldı hevâ nevrüzdur Bülbül eyler 'aşk_ile turma nevâ nevrüzdur Hâşılı irişdi hengâm-ı şafâ nevrüzdur <i>Şahn-ı 'âlem murğ-zâr oldı dilâ nevrüzdur</i> <i>Tâze cân-bağış itdi ezhâra şabâ nevrüzdur</i>
		Rüze-i hicrûñle çekdüm çok ser-encâm-ı şedîd 'İyd-ı vaşluñ ben gedâya oldu gîtükce ba'îd Hüsrevâ rüz-ı vişâlün n'ola isterse 'abîd <i>Leyle-i kâdr oldı zülfün vuşlatün eyyâm-ı 'ıyd</i> <i>Mâh-ı nev kaşuñ ruñuñ iy meh-liķâ nevrüzdur</i>
Şiddet-i sermâdan iy bülbül yiter itdün gile Vağtidür dermân ire şimden girü derd-i dile Bir dağı faşl-ı bahâra kim irişe kim bile <i>Gülsitân içre yeter hâmûş olduñ hicr_ile</i> <i>Nâle kıl iy 'andelîb-i bî-nevâ nevrüzdur</i>		

¹⁴ murğ-zâr: merğ-zâr, Kayaalp, a.g.e, se.217

		<p>İtdi sultân-ı bahâr ihsân ile dünyâyı pür Başladı eşcâra tenfîz itmege fermân-ı hür Bu kelâmı oldı şâh-ı 'âlemüñ yek-dâne dūr <i>Hokka-i yâkûtdan yinse müfferih vaktidür</i> <i>İdelüm la 'lüh bugün rûha gîdâ nevrüzdur</i></p> <p>Vaqt-i sermâ gitdi vü irdi bahâr-ı dil-güşâ Gülşen içre itmege başladı bülbüller nevâ Rağsa girdi işbu şevk ü zevk ile nâgeh semâ <i>Çengini alup ele bezm-i felekde Bahtiyâ</i> <i>Çıldı nâhîd-i felek bir hoş hevâ nevrüzdur</i></p>
--	--	--

25.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	63b-64a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel /5
	Matla	Şah'n-ı 'âlem murğ-zâr ¹⁵ oldı dilâ nevrüzdur Tâze cân-bağış itdi ezhâra şabâ nevrüzdur
Nazire	Yaprak Numarası	65b-66a
	Şiir Başlığı	Nażiretü'd-dâ'ı Ahmed bin Seyfu'llah
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Gazel	<p>Güş u hüşa şubh-dem irdi midâ nevrüzdur Büstânda her çemen itdi şadâ nevrüzdur</p> <p>Devr-i 'adl-i Hân Ahmed'dür gidüp zulmet kış Geldi şayf-ı 'adl ü dâd-ı pür-şafâ nevrüzdur</p> <p>Hokka-i 'adlinden olmışdur mükeyyef her biri 'Ayş u 'işret üzredür bay u gedâ nevrüzdur</p> <p>Gül nevâ-yı sünbüle tutdı kulağ gülşende dün Râst geldi didi 'uşşâka şabâ nevrüzdur</p> <p>Evc-i a'lâya çıkup âvâze-i sâz u tarab Ġaym-ı Ġam yok dilde açıkdur hevâ nevrüzdur</p>

26.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	66a-67a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Murabba/7
	Matla	<p><i>müstef'ilün müstef'ilün</i></p> <p>Dil hânesi ma'mür¹⁶ olur Envâr-ı zikru'llah ile İklîm-i dîn¹⁷ ma'mür olur Mi'mâr-ı zikru'llah ile</p>

¹⁵ murğ-zâr: merğ-zâr, Kayaalp, a.g.e, se.217

¹⁶ ma'mür: pür-nür: Kayaalp, a.g.e., s. 200

¹⁷ İklîm-i dîn: İklîm-i ten, Kayaalp, a.g.e., s. 200

	Yaprak Numarası	67a-68a
	Şiir Başlığı	Nazîretü'd-dâ'î Ahmed bin Seyfu'llah
	Nazım Şekli/Birimi	Murabba/7
	Nazîre	<p>‘İlm ü ‘amel meşkür olur Envâr-ı zikru'llâh ile Cürm ü güneş mağfûr olur Tekrâr-ı zikru'llâh ile</p> <p>Kim zikr_ile mu‘tâd olur ‘Âlem aña münkâd olur Gönlî hemîşe şâd olur Efkâr-ı zikru'llâh ile</p> <p>Kim zâkir-i Yezdân olur Gider ğamı şâdân olur Maĥbûb-ı ins ü cân olur Âşâr-ı zikru'llâh ile</p> <p>Dünyâ metâ‘ı ĥâr u ĥas ‘Âlem degül per-i meges Maĥşûda olur dest-res Her bâr zikru'llâh ile</p> <p>Kim geysel ‘ışkuñ ĥırkasın Râĥat kıdur dil arĥasın Bulur ledünnî fırkasın Ebrâr-ı zikru'llâh ile</p> <p>Unutma Ĥaĥ baĥşâyışın Bul cân u dil âsâyışın Naĥş it beĥâ ârâyışın Pergâr-ı zikru'llâh ile</p> <p>Aĥmed ĥuluñ eş‘âr ider Ĥulluĥımı iş‘âr ider İĥlâşımı isrâr ider Esrâr-ı zikru'llâh ile</p>
	Murabba	

27.

	Yaprak Numarası	66a-67a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Murabba/7
	Vezin	<i>müstef'ilün müstef'ilün</i>
	Matla	Dil ĥânesi ma‘mür ¹⁸ olur Envâr-ı zikru'llâh ile İĥlîm-i dîn ¹⁹ ma‘mür olur Mi‘mâr-ı zikru'llâh ile

¹⁸ ma‘mür: pür-nür: Kayaalp, *a.g.e.*, s. 200

¹⁹ İĥlîm-i dîn: İĥlîm-i ten, Kayaalp, *a.g.e.*, s. 200

Nazîre	Yaprak Numarası	68a-69a
	Şiir Başlığı	Nazîretü'l-'abdi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Murabba7
	Murabba	<p>Dilden elemeler dūr olur Efkâr-ı zikru'llâh ile Endüh u ğam mehcūr olur Tekrâr-ı zikru'llâh ile</p> <p>Zikre şu kim mu'tâd olur Ğamdan dili âzâd olur Aĥbâb aña evtâd olur Âşâr-ı zikru'llâh ile</p> <p>Kim zikr ider şubh u mesâ Raĥmet ider [Mevlâ] aña Maĥşûda irer dâ'imâ Her bâr zikru'llâh ile</p> <p>Gönli hemîşe şen olur Bâĝ-ı dili gülşen olur Zulmet gider rüşen olur Envâr-ı zikru'llâh ile</p>

28.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	69a-69b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezin	<i>fâ 'ilâtün mefâ 'ilün fe 'ilün</i>
	Matla	Merĥabâ merĥabâ meh-i Ramazân Merĥabâ ĥalka raĥmet-i Raĥmân
Nazîre	Yaprak Numarası	69b-71a
	Şiir Başlığı	Nazîretü'd-dâ'î Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/15
	Gazel	<p>Yine teşrîf idüp cihâmı revân Ĥoş şafâ eyledüñ meh-i Ramazân</p> <p>Cân u dil maĥdemüñle buldı feraĥ Merĥabâ iy müferriĥ-i dil ü cân</p> <p>Senden alur şeref cemî'-i şühür Merĥabâ iy şeh-i şühür-ı cihân</p> <p>Sende maĥfûr olur cemî'-i zünüb Ĥayr-i maĥdem eyâ meh-i ĝufrân</p> <p>Sende maĥbûl olur cemî'-i du'â Senden irer murâda ins_ile cân</p> <p>İy şeref-baĥşî-i heme 'âlem Senden alur şeref zemîn ü zamân</p> <p>İy fûrûĝ-ı 'ibâdet ü tâ'at Sebeb-i feyz-i raĥmet-i Raĥmân</p>

	<p>Feyz-baḥş olmağ ile ‘āleme hep Başda tutar seni bu kevn ü mekân</p> <p>Gözümüz nürısın çün iy meh-rū Başımız üzre var yirūñ her ān</p> <p>Giceler şubḥ olunca medḥūñ oğur Mādiḥān-ı müsebbiḥān-ı cihān</p> <p>Seni ögmek bize ne mümkindür Çünkü ögmiş yaratmış ol Deyyān</p> <p>İşimiz dāyimā bizüm iy meh ‘Acz ü taqşır ü sehḡ ile noqsān</p> <p>Sañā düşen velī budur her dem İdesin raḥm ü şefkat ü iḥsān</p> <p>Umaruz kim ḥuzūr-ı Ḥazret’de Bizi sen itmeyüp ebed ḥaḥlān</p> <p>‘Afv idüp her kuşūr u noqsānı Luṭf ile bizden idesin şükrān</p>
--	--

29.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	69a-69b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezi	<i>fā’ilātün mefā’ilün fe’ilün</i>
	Matla	Merḥabā merḥabā meh-i Ramazān Merḥabā ḥalka raḥmet-i Raḥmān
Nazîre	Yaprak Numarası	71a-72b
	Şiir Başlığı	[Tahmîs] ²⁰
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
	Tahmîs	<p>Merḥabā iy güzîn-i kevn ü mekân Merḥabā iy şeh-i şühür-ı cihān Merḥabā iy müferriḥ-i dil ü cān <i>Merḥabā merḥabā meh-i Ramazān</i> <i>Merḥabā ḥalka raḥmet-i Raḥmān</i></p> <p>İy fūrūğ-ı ‘ibādet ü tā’at Eylemiş Ḥaḡ seni meh-i raḥmet Anuñ için ki toğduğun sā’at <i>Maḡdemüñ virdi ‘āleme zînet</i> <i>Merḥabā iy müzeyyin-i devrān</i></p> <p>Maḡdem-i pākūñ ile iy meh-i nūr İrişür ‘āleme sürür u ḥubūr Mādiḥūñ olup ins ü cinn ü tıyūr <i>Gülşen-ı²¹ maḡfil içre medḥūñ oğur</i> <i>Merḥabā diyü cümle ḥoş-elḥān</i></p>

²⁰ Bu şiirin başlığı yoktur ancak şair gazeli tahmîs etmiştir.

²¹ Zemin şiirde kelime “gelüben”

	<p>Mazhar olup Haq'ın maḥabbetine Rehber olup 'ibāde cennetine Farz olup mü'minîn zimmetine <i>Raḥmet itdün²² Muhammed ümmetine</i> <i>Merḥabā iy refīk-i ehl-i cinān</i></p> <p>İy kılan kalb-i 'ālemi tefrīḥ Haq seni kıldı cümleden tercīḥ Anuñ için eyā meh-i tervīḥ <i>İdeli Bahtî vaşfuñi teşbīḥ</i> <i>Eyleyüpdür aña 'atā Sübhān</i></p>
--	---

30.

Zemir Şiir	Yaprak Numarası	72b-73a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezi	<i>mefā 'ilün mefā 'ilün mefā 'ilün mefā 'ilün</i>
	Matla	İlāhī cānibeyne şalmışam ben iki serdārı Kerem kıl düşmeni kahr eyle manşür eyle anları
Nazire	Yaprak Numarası	73a-74a
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'î Ahmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/15
		<p>Cünüd-ı Müslimîne eyle yâ Rab nuşret u yârî Ne yire 'azm iderlerse ola feth ü zafer yârî Qabûl eyle ḥabîbün ḥürmetine kavlı-ı ḥünkârî <i>İlāhī cānibeyne şalmışam ben iki serdārı</i> <i>Kerem kıl düşmeni kahr eyle manşür eyle anları</i></p> <p>Dilâverler idüp düşmenle [ceng] düşmene [hep] girsün Sürüp atın çeküp tîğîn yirinden anları ırsun İki cānibde gâzîler daḥî maqşûdına ırsün <i>Biri şol çâr-yârî sevmeyen zālimleri kırsun</i> <i>Biri varsun helāk itsün senüñ emrünüle küffârî</i></p> <p>[İlāhî] düşmen-i bed-ḥ'āha dāyim ḥavf u ḥaşyet vir Cünüd-ı Müslimîne luḥf idüp kudretle kuvvet vir 'Adūya gālib olsunlar guzāt-ı dīne fırsat vir <i>Ḥabîbün ḥürmetine 'asker-i İslām'a nuşret vir</i> <i>Kemāl-i luf u cūduñdan ol anlarıñ nigeḥdārî</i></p> <p>Cemî'-i ḥalka iḥsānuñ Ḥudāvendā görüp geldüm Zemîne biñ ḥuzū' ile cebînümi sürüp geldüm Der-i luḥfuñdan ümmîd-i kerem idüp turup geldüm <i>Tevekkül eyleyüp dergāhuña cün yüz urup geldüm</i> <i>Ḥabîbün yüzi şuyına irişdür 'avnüñ iy Bārî</i></p> <p>Cünüd-ı Müslimîne dāyimā iḥsān iden sensin Murādın ehl-i ḥacātuñ virüp şādān iden sensin Muḥaşşal cümle 'ālem derdine dermān iden sensin <i>Yoğ iken var idüp çün Ahmed'i sulṭān iden sensin</i> <i>Yine sen vir murādını eyā 'ālemlerüñ varı</i></p>
	Gazel	

²² Zemin şiirde kelime "olduñ"

31.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	72b-73a	
	Şiir Başlığı	-	
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5	
	Vezin	<i>meḫā' ilün meḫā' ilün meḫā' ilün meḫā' ilün</i>	
Matla	İlâhî cânibeyne şalmışam ben iki serdârı Kerem kıl düşmeni qahr eyle manşür eyle anları		
Nazîre	Yaprak Numarası	74a-75a	
	Şiir Başlığı	Naẓîretü'd-dâ'î Aḫmed bin Seyfu'llâh	
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/10	
	Gazel	Du'âmuz bu durur dâ'im ki ol 'âlemlerüñ varı Cihân bağında ḫandân eyleye gül gibi ḫünkârı	
		Olur çün sâye-i 'adlînde 'âlem ḫalkı âsüde Vücüd-i pâkinüñ olsun belâdan Ḥaḫ nigehdârı	
		Ne yire 'azm iderlerse guzât-ı dîn ola manşür İlâhî münhezim eyle kızılbaş_ile küffârı	
		Ḳarîni ola ol şâhuñ hemîşe devlet ü şîḫḫat Yanında 'izzet ü şevket ola her laḫzada yârı	
		Muḫaşşal cümle maḫşûd u murâdın Ḥaḫ ide meysür Bi-ḫaḫḫ-ı meḫar-i aşḫâb Ebî Eyyüb-ı Ensârî	
		İlâhî cünd-i İslâm'ı idüp manşür her bârı Fütûḫât_ile mesrûr eylegil devletlü ḫünkârı	
		Saña ısmarladı çün 'asker-i İslâm'ı yâ Rabbi Guzât-ı Müslimînüñ dâyimâ sen ol nigehdârı	
Diyâr-ı ğarbda küffârı menküb eyleyüp her dem Diyâr-ı şarkda qahr it kızılbaş-ı nigün-sârı			
Ḥabîbüñ Muştafâ'nuñ çâr-yârın çünki sevmezler İlâhî çâr eṭrâf-ı cihândan tarḫ it anları			
Muḫaşşal Ḥazret-i Ḥân Aḫmed'üñ tâ ḫaşre dek yâ Rab Recâmuz bu ki 'avn u luṭfuñ olsun mu'nis ü yârı			

32.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	72b-73a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezin	<i>meḫā' ilün meḫā' ilün meḫā' ilün meḫā' ilün</i>
Matla	İlâhî cânibeyne şalmışam ben iki serdârı Kerem kıl düşmeni qahr eyle manşür eyle anları	
Nazîre	Yaprak Numarası	75b-76b
	Şiir Başlığı	Taḫmîsü'l-'abd Aḫmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmis/5
Tahmis	Niyâzımız budur her dem bize 'avn eyleyüp Bârî Cünüd-ı Müslimînüñ fırsat u nuşret ola yârı Hemîşe katl-i a'dâ olmağ_çün 'askerüñ kârı	

	<p><i>İlâhî cânibeyne şalmışam ben iki serdârı</i> <i>Kerem kıl düşmeni kahr eyle manşür eyle anları</i></p> <p>Mu‘ın ol yâ İlâhî ehl-i dîn maţlûbına irsün ‘Adû-yı dîn-i İslâm’uñ hezîmet çekdüğün görsün İki cânibde gâzîler ‘adû iklîmine girsün <i>Biri şol çâr-yârı sevmeyen zâlimleri kırsun</i> <i>Biri varsun helâk itsün senüñ emrûñle küffârı</i></p> <p>[İlâhî] düşmen-i dîne dem-â-dem keşr ü zillet vir ‘Adûlar cem‘ini kâm‘ eyleyüp dâyim hezîmet vir Cünûd-ı Müslimîn her kande ise tâb u kuvvet vir <i>Habîbüñ hürmetine ‘asker-i İslâm’a nuşret vir</i> <i>Kemâl-i lutf u cûduñdan ol anlaruñ nigehdârı</i></p> <p>Bi-hamdi’llâh reh-i Hağ içre hayli sa‘y idüp yeldüm Rimâh-ı dîn-i İslâm ile a‘dâ bağrını deldüm Livâ-i şer‘i i‘lâ eyleyüp fażluñla yükseldüm <i>Tevekkül eyleyüp dergâhuña çün yüz sürüp geldüm</i> <i>Habîbüñ yüzi suyına irişdür ‘avnüñ iy Bârî</i></p> <p>Cihân nâ-bûd iken icâd-i ins ü cân iden sensin Dikenden gül virüp taşdan güher ihsân iden sensin Kimin muhtâc bu halkuñ kimisin hân iden sensin <i>Yoğ jken var idüp çün Ahmed’i sulţân iden sensin</i> <i>Yine sen vir murâdını eyâ ‘âlemlerüñ varı</i></p>
--	---

33.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	72b-73a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezein	<i>meḡā ‘ilün meḡā ‘ilün meḡā ‘ilün meḡā ‘ilün</i>
	Matla	İlâhî cânibeyne şalmışam ben iki serdârı Kerem kıl düşmeni kahr eyle manşür eyle anları
Nazîre	Yaprak Numarası	76b-77a
	Şiir Başlığı	Nażiretü’-d-dâ‘i Ahmed bin Seyfu’llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/6
	Gazel	<p>Kemâl-i lutf u cûduñdan eyâ ‘âlemlerüñ varı Haţâlardan maşûn eyle vücûd-ı pāk-i hünkârı</p> <p>Dem-â-dem bağ-ı ‘âlemde oluben gül gibi handân Zevâle irmeye yâ Rab hemîşe ‘ömr-i gülzârı</p> <p>Leyâlîsi ve eyyâmı geçe zevk ü şafâ_(y)ile Vücûd-ı pākine aşlâ gam u hüzn olmaya târî</p> <p>İlâhî cünd-i İslâm’ı ‘adû-yı dîne gâlib kıl Çeküp tîğün kıra tâ kim kızılbaş ile küffârı</p> <p>Gülistân-ı cihân içre şafâlar eyleyüp dâyim Bu hâristân-ı ‘âlemde kıla düşmenleri zârî</p> <p>İki ‘âlemde maḡşûdın müyesser eyleyüp cümle Belâdan ‘unşur-ı pâkin dem-â-dem hıfz ide Bârî</p>

34.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	77b-78a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezin	<i>fe 'ilātün fe 'ilātün fe 'ilātün fe 'ilün</i>
Matla	Ramażan irdi yine her gice yanar kandil Şehr-i İslām'a şalar şu'le ser-â-ser kandil	
Nazîre	Yaprak Numarası	78a-78b
	Şiir Başlığı	Nażiretü'l-'abdi'l-fakîr Aḥmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/7
	Gazel	Şevk ile çıkdı menāre başına her kandil Görmek için Ramażān ayını bekler kandil Şubḥa dek var ise yā Leyle-i Kadr'i gözedür Her gice anuñ için şādlık eyler kandil Yiridür başı göge irse menāre k'olmuş Zer ü zīverle aña tāt-ı mücevher kandil Yiryüzi göge berāber olur ise tañ mı Encüminden feleküñ oldı çü ekser kandil Şecer-i rahmet-i Ḥaḫ oldı menāre şanma Nev-bahārîdür olur aña çiçekler kandil Cāmi'-i şehr meger ravza-i rızvān olmuş Anı tezyin ider ezhār ile yer yer kandil

35.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	78b-79a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezin	<i>fe 'ilātün fe 'ilātün fe 'ilātün fe 'ilün</i>
Matla	Şükr ü ḥamd eyleyelüm geldi irişdi yine 'ıyd Baḫtımız rüzını kıldı yine Allāh sa'ıd	
Nazîre	Yaprak Numarası	79a-80b
	Şiir Başlığı	Taḫmîsü'd-dā'ī Aḥmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/7
	Tahmîs	Niçe eyyām-ı medîd idi niçe 'ahd-i ba'ıd Şevkumuz gün-be-gün olmaḫda idi ayda medîd Hele biz kullarını şād idüp ol Rabb-i Mecîd Şükr ü ḥamd eyleyelüm geldi irişdi yine 'ıyd Baḫtımız rüzını kıldı yine Allāh sa'ıd Dem-be-dem bā'is-i taḫşil her ümniyyetdür Sebeb-i mağfîret-i ma'siyet-i ümmetdür Gele inşāf idelüm bu ne güzel 'izzetdür <i>Bu ne devlet ne sa'âdet ne ulu ni'metdür</i> <i>Ehl-i İslām'a ki her yıl ola bu cüd-ı cedîd</i> Gözümüz aydın olur māt-ı nevin gördükce Yüzümüz ağ olısar işigine sürdükce Ḥaşılı her günümüz 'ıyd olur el virdükce

	<p><i>Ḳadr olur her gicemüz māh-ı şıyām irdükce Sāyir aylarda ider her günümüz Ḥaḳ tecdīd</i></p> <p>Her muşallāda niyāz olunup ol gün şaf şaf Olur ol rüz-ı şafā tîr-i murādāta hedef Zînet ü zevk ü şafā (y)ile toplup cümle taraf Ümmet-i Aḥmed-i Muḥtār'a virildi bu şeref İrmedi sāyir ümem bu şerefe oldu ba'īd</p> <p>Tolup ihlāş ile bu cān ile bu ten cümle Ḥazret-i Ḥaḳ idüp aḥvālîni aḥsen cümle Ne tutar iseñ idüp luḫ ile ehven cümle Zulmet-i küfr ü dalālî bu cihāndan cümle Baḫtiyā eyle du 'ā ref' ide nūr-ı tevḫīd</p>
--	--

36.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	80b-81a
	Şiir Başlığı	Ġazel-i pādīşāh-ı 'ālem-penāh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Veziin	<i>fe 'ilātün fe 'ilātün fe 'ilün</i>
	Matla	Yār kim eyleye 'arz-ı dīdār 'Aşıkuñ kalbi olur pür-envār
Nazire	Yaprak Numarası	81a-82b
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dā'ī Aḥmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
	Tahmîs	<p>Göricek gün yüziñi bu dil-i zār Ṭarmār oldu hemān zulmet-i tār Aña şek itme sen iy dil her bār <i>Yār kim eyleye 'arz-ı dīdār 'Aşıkuñ kalbi olur pür-envār</i></p> <p>Mihr ü meh şol felek evvānında Zerre olmaz ruḫ-ı raḫşānında Her görenler didiler şānında <i>Pertev-i mihr-i ruḫı yanında N'ola olsa güneşüñ nūrı tār</i></p> <p>Luḫ-ı güftār-ı ḫalāvet eşeri Ḳodı dem-beste ḳamu ḡonceleri Eyleyüp ḡülşene her dem ḡüzeri <i>N'ola ḫayretde ḳosa servleri Büstān içre ḳılurken refṫār</i></p> <p>Bāḡlar taḡıla hem-reng olalar Servler ḫasret ile çeng olalar Bülbülān ḫayret ile deng olalar <i>Ḡonceler reşḳ ile dil-teng olalar Ḡül-sitān içre ḳılurken²³ güftār</i></p> <p>Her kime olsa muḳadder tevḫīḳ Cām-ı la'lini şunar yār-ı şefīḳ Bunı her işiden eyler taşdıḳ</p>

²³ Kelime zemin şiirde: “i derse”; tamîste: “ḳılurken”

	<i>Bahtiyā kand-i mükerrer tahkîk Lebin emmekdür o yârûñ tekrâr</i>
--	---

37.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	82b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/4
	Vezi	<i>fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilâtün fâ 'ilün</i>
Matla	Bî-terahhumsın nigârum ²⁴ nice bir cevri ü cefâ Cânuma kâr itdi 'ışkuñ it terahhüm bî-vefâ	
Nazîre	Yaprak Numarası	83a-84a
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'ıyyî'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
	Tahmîs	<p>Zülfüne bel bağlayup oldum yoluñda hâk-pâ Cignedürsin sen semend-i nâza lâyıq mı şehâ Niçe ay u yıl geçer bir kez dimezsın merhabâ <i>Bî-terahhumsın nigârum nice bir cevri ü cefâ Cânuma kâr itdi 'ışkuñ it terahhüm bî-vefâ</i></p> <p>Terk idersem tañ mıdur 'ışkuñla bu cân u seri Gönlümü alduñ benüm kıldıñ yoluñda serseri Çekdürüp her dem baña bu nâz u istiğnâları <i>Yaşamı çâk eyledüñ feryâd elüñden iy perî Cân u dil yandı ıtıtuşdı it terahhüm bî-vefâ</i>²⁵</p> <p>Yeter itdüñ baña cevri gel utan Allâh'dan Sürme bu şâdıq kuluñ ol güzel dergâhdan Her ne deñlü 'âlî iseñ de felekden mâhdan <i>Düd-ı âhum göge irişdi şakın sen âhdan Ger terahhüm itmez iseñ bir nazar kıl sen baña</i></p> <p>Dil hevâ-yı rüy u zülfüñle olup güm dostum Eylemez aqdan qaradan bir tekellüm dostum Eylesün bülbül gibi dirseñ terennüm dostum <i>Bahtî'dür küyuñ gedâsı it terahhüm dostum İt terahhüm kan akar bu gözlerüñden bî-vefâ</i></p>

38.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	84a-84b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezi	<i>mefâ 'ilün mefâ 'ilün fe 'ülün</i>
Matla	İlâhî senden özge mesnedüm yok Rızâdan özge yâ Rab hâcetüm yok	
Nazîre	Yaprak Numarası	84b-85b
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'ıyyî'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
Tahmîs	<p>Kapuñdan özge yâ Rab ma'bedüm yok Tapuñdan gayrı hergiz maqşadum yok Sıgındum saña âhdan yedüm yok</p>	

²⁴ nigârum: nigârâ, Kayaalp, *a.g.e.*, s. 215

²⁵ Kelime zemin şiirde: "pür-cefâ"; tahmiste: "bî-vefâ"

	<p><i>İlāhî senden özge mesnedüm yok Rızâdan özge yâ Rab hâcetüm yok</i></p> <p>Cihāna ser-be-ser hüküm eyledüm hep Şayılmaz 'askerüm mânend-i kevkeb Velî bahtum ne deñil'olsa müretteb <i>Ža 'ifem bî-kesem her demde yâ Rab Ki senden özge Rabb-i müşfiküm yok</i></p> <p>Eyâ 'âlemlerüñ Rabb-i Hudâ'sı Ve yâ 'âlemlerüñ hep reh-nümâsı Senüñ 'ışkuñ durur kalbün cilâsı <i>Ķapuñdur ehl-i derdüñ hep devâsı Ķapuñdan ĝayrı yerde hâcetüm yok</i></p> <p>Elâ iy pâdişehler pâdişâhı Ki yokdur luftuña hadd ü tenâhî Tecellî eyleyüben ĝâh ĝâhî <i>Müşerref it vişâlüñle İlāhî Vişâlüñ gibi lezzet dünyede yok</i></p> <p>Şu kim haĝ cānibine çekdi raĝtı Ber-ümend oldı 'ömrinüñ dıraĝtı Göze göstermedi tâc_ile taĝtı <i>Vişâl-i Ħaĝĝ'a kim ki irdi Baĝtî Anuñ bu fānî mülke cünbüşi yok</i></p>
--	--

39.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	84a-84b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Veziñ	<i>mefâ'ülün mefâ'ülün fe'ülün</i>
	Matla	İlāhî senden özge mesnedüm yok Rızâdan özge yâ Rab hâcetüm yok
Nazire	Yaprak Numarası	85b-86a
	Şiir Başlığı	Naẓiretü'd-dâ'î Ahmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Gazel	<p>[İlāhî] Ħazretüñ tek maĝsadum yok Ħarîm-i 'izzetüñ-veş ma'bedüm yok</p> <p>Beni ma'lüb iderse nefis ü şeytān Tapuñdan özge bir müstencedüm yok</p> <p>Senüñ dergāh-ı bî-çünüñda yâ Rab Diyemez kimse cürm-i bî-ĥadüm yok</p> <p>Benüm gibi ĝarîĝ-i baĝr-i 'iştān Ser-â-ser ĝullaruñda aradum yok</p> <p>İderse cürm ü 'iştānum ihāta Yine fazluñdan özge mesnedüm yok</p>

40.		
Zemin Şiir	Yaprak Numarası	86b-87a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezi	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün</i>
	Matla	Edirne şehri gibi gerçi şehri-bî-bedel olmaz Yine ammâ bu dünyâda Sitanbul'a bedel olmaz
Nazîre	Yaprak Numarası	87a-88a
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dâ'iyyi'l-fakîr Aḥmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
	Tahmîs	Edirne gibi bir âb u hevâsı hoş maḥal olmaz Ahâlisinde anuñçün ğam u ḥüzn ü kesel olmaz Anuñ mânendi vü mişli cihânda mâ-ḥaşal olmaz <i>Edirne şehri gibi gerçi şehri-bî-bedel olmaz</i> <i>Yine ammâ bu dünyâda Sitanbul'a bedel olmaz</i> Cihân bâğı mişâlidür anuñ her kûşesi güyâ Aḳar enhârî yer yer ṭurmaz âb-ı selsebîl-âsâ Olur her mîvesi ḥüb u lezîz ü cümleden a'lâ <i>Egerçi ḥüb olur ğâyetde ayvası anuñ ammâ</i> <i>Sitanbul'uñ şulı şeftâlûsı gibi güzel olmaz</i> Hevâsı hoş u âbı ḥüb u ḥalkı cümle rüşen-dil Şafâ itmek murâduñsa varup anda iḳâmet kıl Nedir ol pâdişâh-ı heft kişver diñle vü hem bil <i>Maḥalsüz varmışuzdur dime ol şehre şaḳın ey dil</i> <i>Zamânında irişdük ḥaḳ bu kim böyle maḥal olmaz</i> O şehriñ ḥalkınuñ ḥulḳı kamu müstahsen ü ma'kûl Riyâzî hep feraḥ-efzâ daḥı her mîvesi mebzûl Egerçi ḳadd-i serv ü nârvenler mu'tedil maḳbûl <i>Anuñ berg-i çenârın başdı berg-i tîn-i İstanbul</i> <i>Kimesne dimesün kim dünyede el üzre el olmaz</i> Ma'ârif şâhibi şimdi egerçi bî-bedeller çok Kelâmı ḥüb u müstahsen daḥı nazmı güzeller çok Muşanna' şî're ḳâdir cem' oluben ehl-i diller çok <i>O şehri-dil-güşânuñ vaşfına dindi ğazeller çok</i> <i>Velî Bahtî seniñ nazmuñ gibi rengin ğazel olmaz</i>

41.		
Zemin Şiir	Yaprak Numarası	86b-87a
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezi	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün</i>
	Matla	Edirne şehri gibi gerçi şehri-bî-bedel olmaz Yine ammâ bu dünyâda Sitanbul'a bedel olmaz
Nazîre	Yaprak Numarası	88a-89a
	Şiir Başlığı	Nazîretü'd-dâ'iyyi'l-fakîr Aḥmed bin Seyfu'llâh
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
Gazel	Meğeldür bu ki 'âlemde bedel olmaz güzel olmaz Velî hergiz güzelliğe Sitanbul'a bedel olmaz Edirne şehrinüñ âb u hevâsı hem Sitanbul'uñ Şulı şeftâlûsın medḥ itseler baḥş ü cedel olmaz	

	<p>Çenār u tîn her yerde kavîdür pencede söz yok Velî engür-ı İstānbul eli üstünde el olmaz</p> <p>Güzel şeftālūsın alma diyüp ‘aşıklar ayva dir Kātı çokdan durur bu ‘uqde-i işkāl hāl olmaz</p> <p>Niçe demdür niçün tevcîh olunmaz manşib-ı vuşlat Kapuñda eskiden kuluñ olan hōd nā-maħal olmaz</p> <p>Beni geçse rakîbüñ ğaybetümde ğam degül iy şeh Muħaşşal yaluñuz yügrükdür anda mā-ħaşal olmaz</p> <p>Yoluñda hālîş u muħliş kuluñam pâdişāhum çün Hemişe lutf u ihsāna benüm gibi maħal olmaz</p>
--	--

42.

Zemin Şiir	Yaprak Numarası	89a-89b
	Şiir Başlığı	-
	Nazım Şekli/Birimi	Gazel/5
	Vezin	<i>mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün</i>
	Matla	Maķşūdumı Ĥudāyā bilmem ne ²⁶ hālet itsem Mazlūm olan kużāta ²⁷ bir bir ri'āyet itsem
Nazire	Yaprak Numarası	89b-90b
	Şiir Başlığı	Tahmîsü'd-dā'iyvi'l-fakîr Ahmed bin Seyfu'llāh
	Nazım Şekli/Birimi	Tahmîs/5
	Tahmîs	<p>Erbāb-ı 'ilm ü fażla lutf u 'ināyet itsem Luţfa maħal olanı bulsam ĥimāyet itsem El-hāşılı bu yolda sa'y-i be-ġāyet itsem <i>Maķşūdumı Ĥudāyā bilmem ne hālet itsem</i> <i>Mazlūm olan kużāta bir bir ri'āyet itsem</i></p> <p>Ṭarḥ itsem içlerinden cāhille zālīmānı Ṭoĝrı olana itsem ihsān-ı bî-girānı Bir kisme olsa dise bunı baña nihānı <i>'İlm ile 'āmilini bulsam çıkarsam anı</i> <i>Bilmem ṭarîkin anuñ bir bir ĥimāyet itsem</i></p> <p>'Ādille müstaķîme manşiblar itsem i'tā Tekmîl olunca müddet itsem yerinde ibkā Her kim ki zulm iderse kılsam cezāsın ammā <i>Rāşiyle mürteşyi 'azl eylesem ser-ā-pā</i> <i>Ĥāmîlerini kırsam dilden 'adāvet itsem</i></p> <p>Olsun şeh-i cihānuñ bîdār-ı çeşm-i baħtı Şalsun cihāna sāye ihsānuñ dıraħtı Diñle ne dir kıl ışĝā ol şāh-ı tāc u taħtı <i>Yoluñda 'ādil olsa her manşib ehli Baħtî</i> <i>Allāh için çalışsam ben de 'adālet itsem</i> *²⁸</p>

²⁶ bilmem ne: bāri ne, Kayaalp, *a.g.e.*, s. 212

²⁷ kużāta: każāya, Kayaalp, *a.g.e.*, s. 212

²⁸ Mecmuada 91a, 91b, 92a numaralı yapraklar boştur.

EK: Mecmuanın 33b-35a yaprakları

